

Projektbeskrivelser til Hørgården forandringsplan

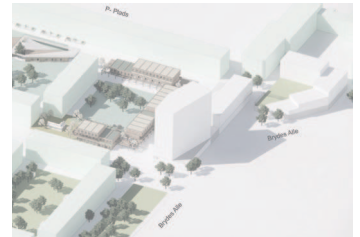
Indhold

1: Mulig fortætning i Hørgården

- nye boligtyper til flere

Boligudbuddet i Hørgården udvides med seniorvenlige almene boliger og private boliger. Fortætningen kan også give mulighed for flere mødesteder for beboerne og nærområdet.

s. 3

2: Infrastrukturprojekt i Hørgården

- fra lukket til åbent, grønt og aktivt boligområde

Hørgården byder nærområdet velkomment med et hovedstrøg på tværs med aktiviteter til større børn og voksne. Hørgårdens udearealer får en grøn omdannelse samt omstrukturering af forbindelser til gående.

s. 6

3: Byrum mellem Hørgården og Sundholm

- et grønt kunstbyrum til passage og ophold

Området omdannes til et velholdt, grønt og trygt byrum samt passage, hvor områdets beboere og besøgende kan samles om kunstruten og kreative udstillinger eller børnenes leg.

s. 12

4: Laden

- centrum for nye fællesskaber

Laden omdannes til samlingssted i byrummet, hvor kvarteret kan mødes om fælles aktiviteter, beboerne støder på naboer og sammen kan nyde en kop kaffe.

s. 42

5: Peder Lykkes Vej

- en grøn og sikker kobling

Den brede vej får flere sikre overgange bl.a. til Remiseparken samt bedre udnyttelse af vejens rabatter med et sammenhængende grønt areal med mere bynatur, biodiversitet og med mulighed for aktiviteter og ophold.

s. 46

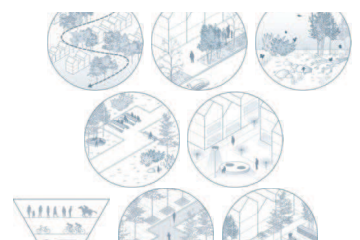

6: Forbindelser og koblinger

- sammenhæng i lokalområdet

Kvarteret bindes bedre sammen med forbindelser og koblingspunkter, der skaber lette, hurtige og trygge adgange for bløde trafikanter til hele området.

s. 56

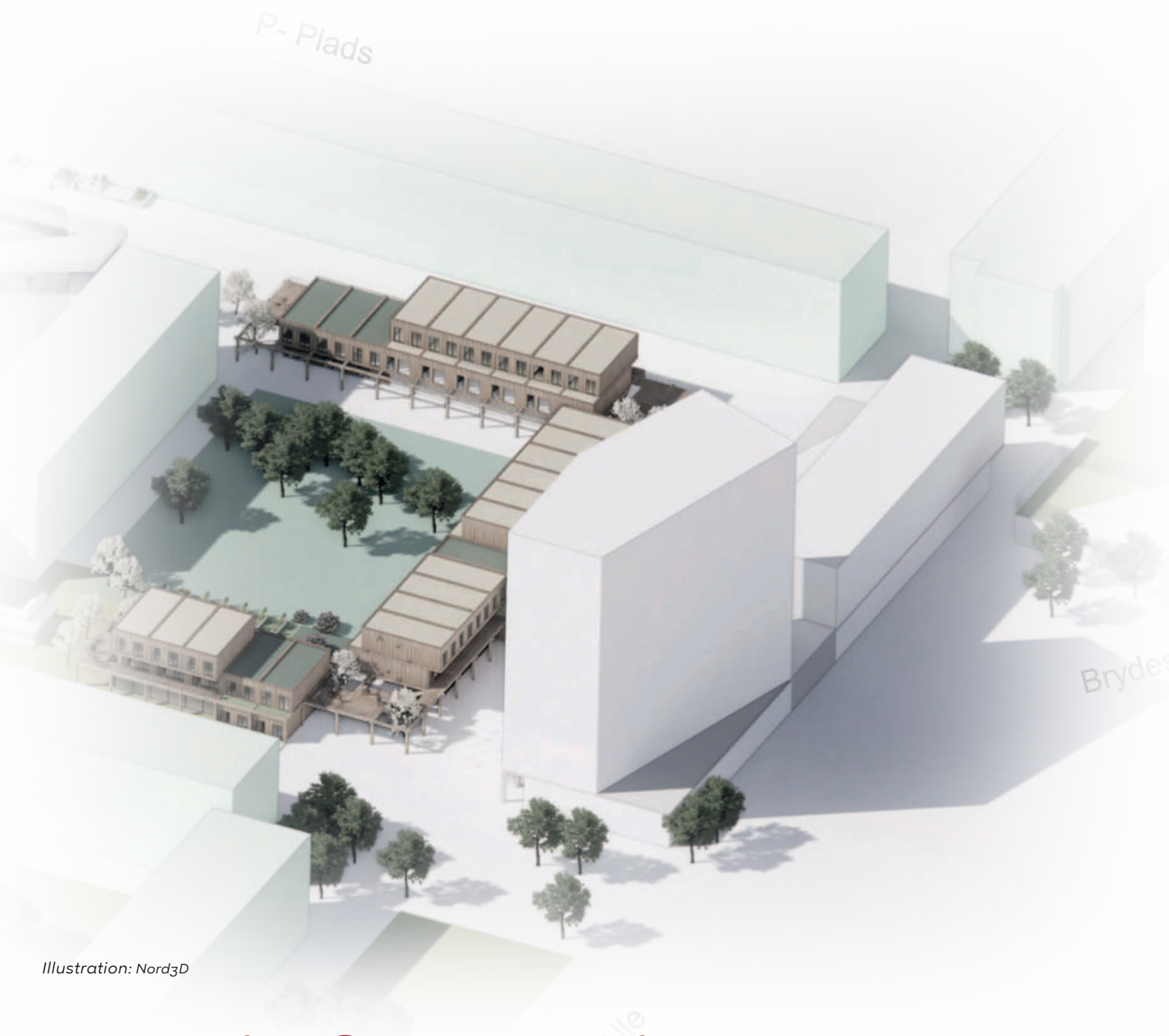

Illustration: Nord3D

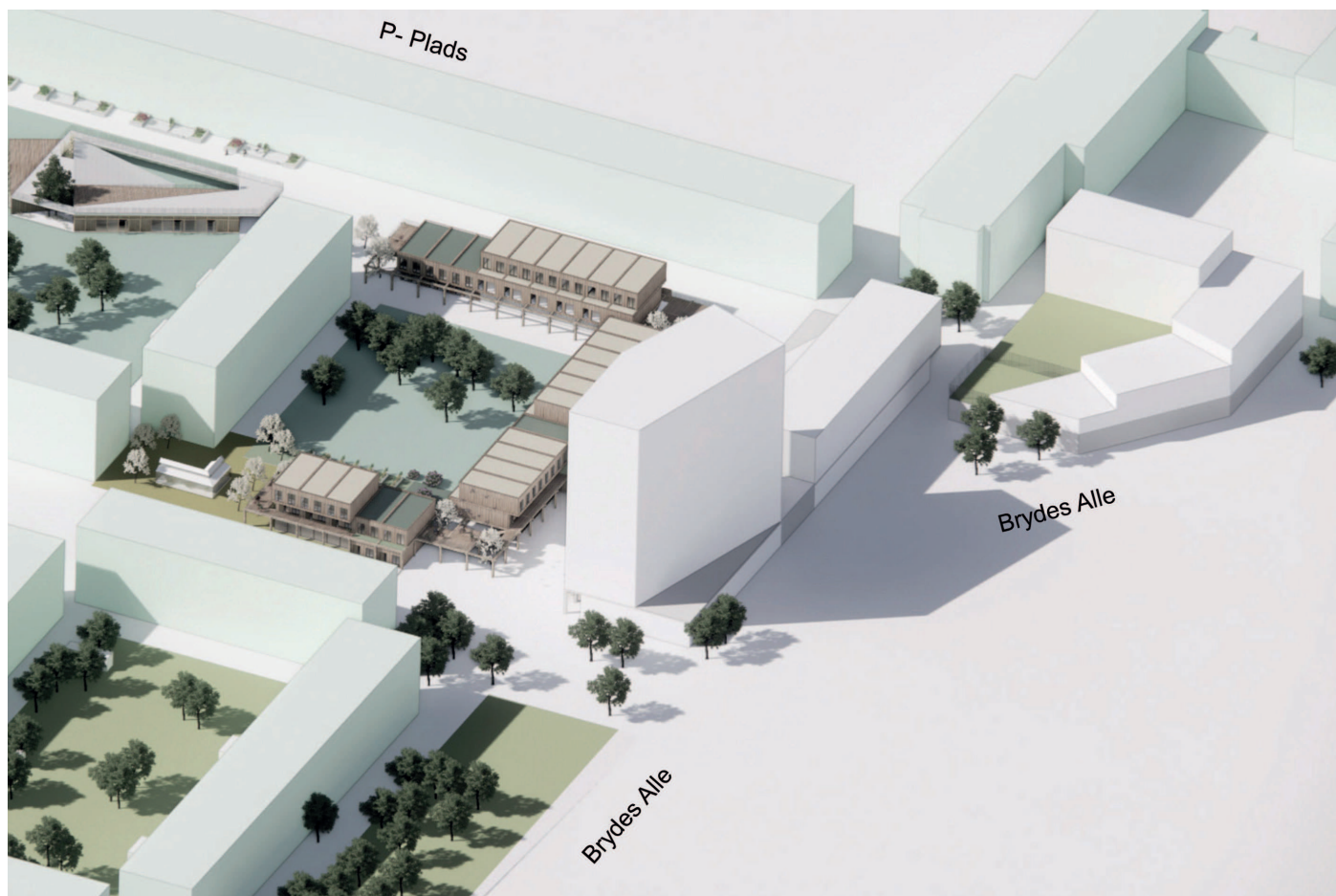
Mulig fortætning i Hørgården

- nye boligtyper til flere

1

Marts 2023

Rumlig visualisering af mulig bebyggelse. / Illustration: Nord3D

MULIG FORTÆTNING I HØRGÅRDEN

BAGGRUND

Hørgårdens beboere vil i de kommende år stå over for betydelige huslejestigninger i forbindelse med et kloak- og LAR-projekt.

I 2023 er det almene boligområde desuden på regeringens forebyggelsesliste, ligesom området har optrådt på regeringens forskellige lister for udsatte boligområder gennem årene.

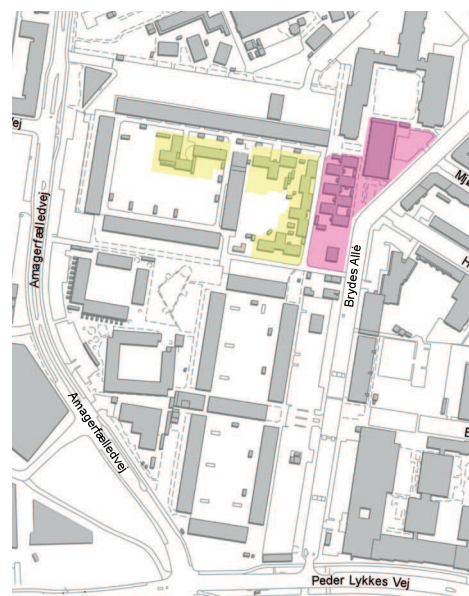
Yderligere har området mangel på ældrevenlige almene boliger, samt tidssvarende faciliteter til afdelingens klubber og aktiviteter.

HVORDAN

Boligforeningen 3B og afdelingsbestyrelsen i Hørgården går med overvejelser om at igangsætte en fysisk udvikling og fortætning af Hørgården.

Ved at sælge noget af området grund fra til private og ombygge andre dele, er det ønsket at løse nogle af de udfordringer som Hørgården står over for.

Det foreslås, at nybyggeri på frasalg af grund, kommer til at huse private boliger (markeret med rød på illustration).

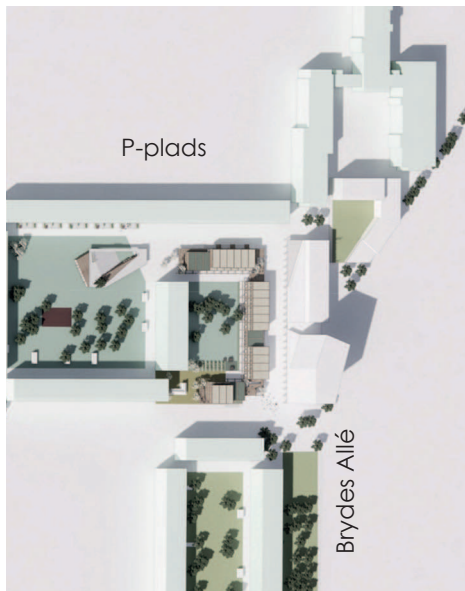
Det foreslås, at arealer markeret med rød sælges fra til byggeri af private boliger. Arealer markeret med gul foreslås bebygget med almene boliger til ældre, samt faciliteter til afdelingens klubber og aktiviteter
Illustration: Amagerplanen

Marts 2023

Et sådan salg og nybyggeri vil være med til at mindske huslejestigninger og skabe en mere ressourcestærk beboersammensætning.

Med nybyggeri på egen grund (markeret med gul på illustration) er det tanken at bygge ældrevenlige almene boliger og bedre faciliteter for områdets klubber og aktiviteter.

Situationsplan med mulig bebyggelse.
Illustration: Nord3D

INDDRAGELSE

Efterår 2022/ forår 2023 har Hørgårdens afdelingsbestyrelse i samarbejde med 3B, KAB og den boligsociale helhedsplan Amagerplanen afholdt flere informationsmøder og informationscaféer for at oplyse, få input og give mulighed for en bred diskussion blandt områdets beboerne. I marts 2023 besluttede beboerne på et ekstraordinært afdelingsmøde, at de vil gå videre med fortætningsprojektet.

Illustration: Thing Brandt Landskab

Infrastrukturprojekt i Hørgården

- fra lukket til åbent, grønt
og aktivt boligområde

2

Marts 2023

Visualisering af stiforbindelse set mod vest/ Illustration: Thing Brandt Landskab

INFRASTRUKTURPROJEKTET I HØRGÅRDEN

BAGGRUND

Hørgården er bevilget midler fra Landsbyggefonden til infrastrukturprojektet. Landsbyggefondens infrastrukturpulje kan søges af boligområder, der er på regeringens ghettoliste og har som formål at vende den negative udvikling i områderne ved at arbejde med fysiske og tryghedsskabende projekter.

Hørgården har førhen været på regeringens ghettoliste og liste over udsatte boligområder. Per 1 december 2022 er området på regeringens liste over forebyggelsesområder. Grunden til at området har optrådt på regeringens forskellige lister igennem årene er, at området huser en stor andel af af beboere med ikke-vestlig baggrund. Desuden har andelen af beboere udenfor arbejdsmarked, uden længerevarende uddannelse, med lav indkomst og dømtede beboere skiftevis været for høj til at undgå at komme på listerne.

Hørgårdens beboere udtrykker selv, at de oplever dårligt image og dårligt omdømme, samt utryghed som de største udfordringer ved at bo i netop dette kvarter.

Kvarteret er yderligere udfordret af den måde som det er bygget på. Bebyggelsen lukker sig om sig selv og vender ryggen til den øvrige by, ligesom mange andre af modernismens store boligbyggerier. På den måde indgår området ikke naturligt i byens øvrige trafik og byliv og det har stik mod hensigten vist sig at være med til at forstærke utryghed og social isolation.

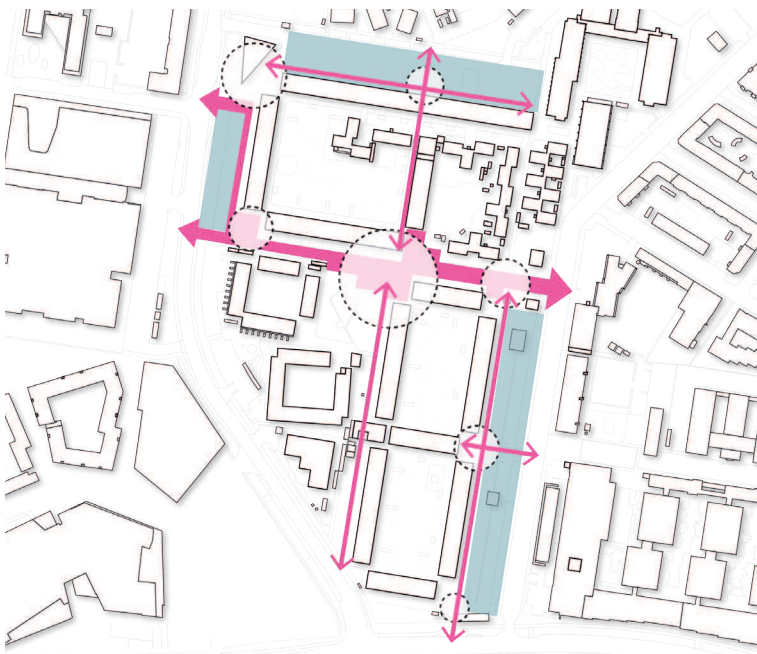

Marts 2023

Infrastrukturprojektet i Hørgården vil opgradere og forbedre bebyggelsens stier og byrum. Projektet tilstræber at koble Hørgården bedre til den omkringliggende by og de rekreative og bymæssige målpunkter i området. Desuden vil infrastrukturændringerne skabe bedre sammenhæng internt i området og oprette byrum, der fremmer sociale interaktioner mellem Hørgårdens beboere og folk udefra.

HVORDAN

De områder der arbejdes med i Hørgården, er de steder, hvor man vil gå eller cykle gennem området. Gårdrummene indgår ikke i infrastrukturprojektet, men er en del af et sideløbende projekt med afkobling af regnvand, hvor der vil blive etableret regnbede og nye opholdspladser.

Forbindelser og knudepunkter der indgår i infrastrukturprojektet.
Illustration: Thing Brandt Landskab

Bebyggelsen bindes sammen på tværs af en ny gennemgående stiforbindelse for bløde trafikanter. Fra Kaj Munks vej ved DR-byen føres en ny cykelsti over Amagerfælledvej og gennem Hørgården. Efter aftale med cykelkontoret i KBHs kommune vil der blive gode overgange og tilkobling til cykelstier både på Amagerfælledvej og Brydes Allé.

Cykelstien vil fungere som 'shared space', hvor gående og cyklister adskilles af visuelle markeringer i belægningen. Desuden etableres der bede, som medfører et langsommere flow og øger sikkerheden for fodgængere.

Langs stien, der leder de bløde trafikanter gennem en række byrum med forskellig stemning og funktion, vil der være mulighed for ophold med bænke.

Stien slutter ved Hørgårdens Nærgenbrugsstation, hvor den kobler sig til Brydes Allé.

Byrummet ved områdets fælleshus, A-huset, lægger op til ophold i forlængelse af og i forbindelse med husets aktiviteter. Her er desuden mulighed for leg til mindre børn, udendørs bordtennisbord og borde til skak og andre spil.

Når man fortsætter ad stien mod syd vil området, hvor stien knækker, omdannes til et grønt opholds- og træningsområde. Pladsen

Vandleg ved Grønningens scene. / Illustration: Thing Brandt Landskab

Marts 2023

skal signalere, at her sker noget spændende og tiltrække folk til området.

Den eksisterende plæne midt i Hørgården bliver flittigt brugt af beboerne til grill-hygge, når vejret tillader det. De eksisterende funktioner bliver opgraderet med borde og bænke, grill og legemuligheder for børn. Ligesom i resten af området vil der blive beplantning med fokus på biodiversitet og hjemhørende arter, til forskel fra det dyrkede udtryk, som der er idag.

I forbindelse med Grønningen vil der blive anlagt en scene, da det er her, at beboerne holder fællesarrangementer. Til daglig vil scenen fungere som et siddemøbel. I forbindelse med scenen etableres et område til vandleg med vanddyser, der vil være tændt i forårs- og sommer-månederne.

Ved siden af scenen bliver der anlagt en klatreskulptur, hvor beboere alt efter klatreniveau kan udfordre sig selv. Klatreskulpturen vil også være centrum for events og arrangementer faciliteret af lokale klatreforeninger.

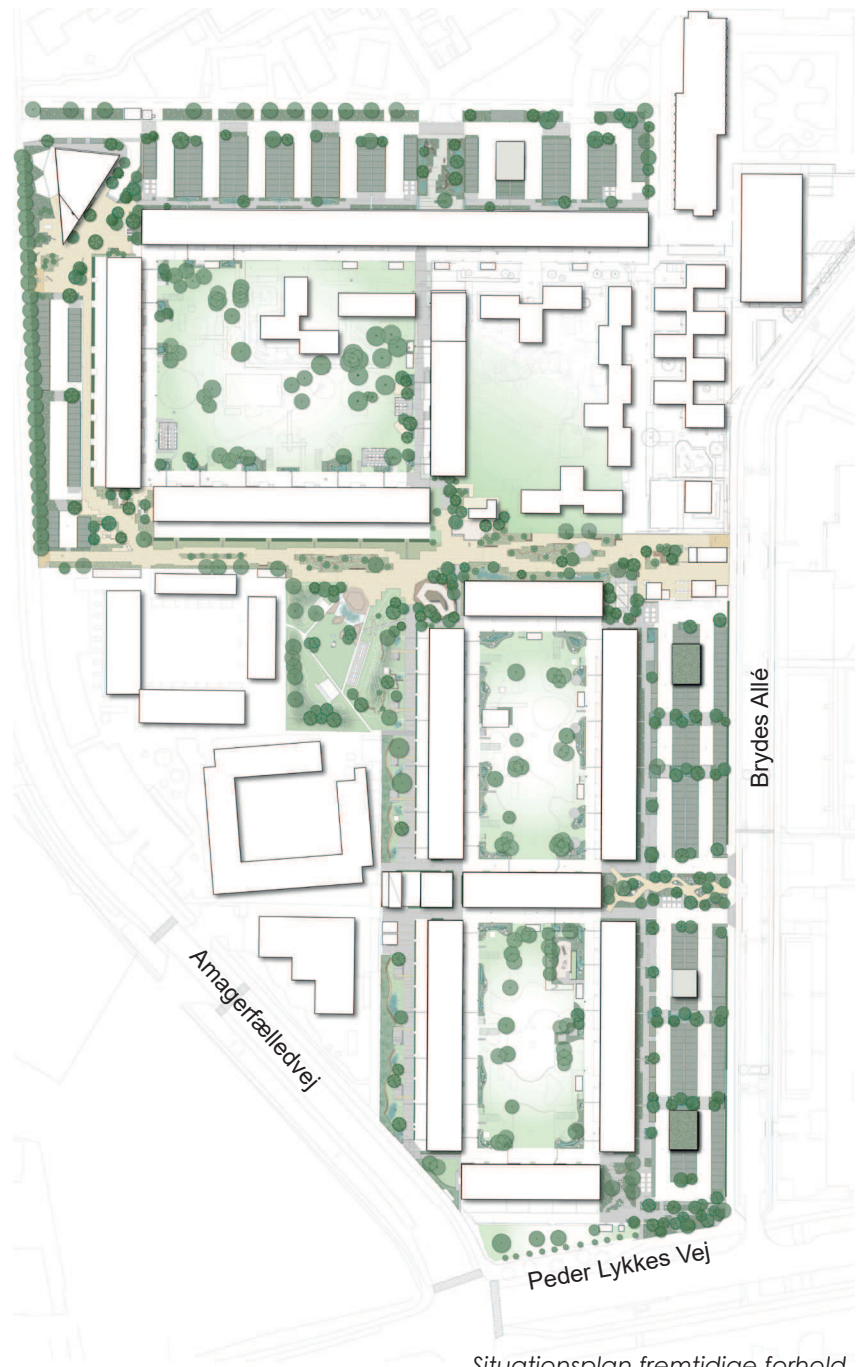
Modsat scenen og klatreskulpturen ligger den populære byhave, som en stille oase mellem bebyggelsen. Her dyrker lokale beboere grøntsager og blomster og der er ofte gang i udekøkken og bålplads.

I forbindelse med byhaven bliver der anlagt et drivhus, hvor forpladsen bliver indrettet med fransk caféstemning. Her er plads til ophold i solen og mulighed for at spille petanque. Det er ønsket, at de lokale kan drive en kaffevogn i det område.

Hvis man fortsætter langs stien mod Nærgenbrugsstationen, vil man passere områdets nye panabane (lille fodboldbane), som har stået højt på ønskelisten fra områdets børn.

Den gennemgående sti griber ind i og gennem Hørgårdens Nærgenbrugsstation, der allerede idag tiltrækker mange mennesker både fra området og udefra. I tilknytning til Nærgenbrugsstationen vil der blive anlagt en plads med mulighed for loppemarked og byttedage. På hjørnet af Nærgenbrugsstationen vil der være mulighed for ophold på et skulpturelt siddemøbel bygget af lokale unge.

Områdets parkeringspladser er idag præget af asfalt, dårlig belysning og manglende beplantning. De vil blive lukket op, begrønnet og der vil blive sat fokus på øget tryghed og god belysning.

Situationsplan fremtidige forhold.
Illustration: Thing Brandt Landskab

Marts 2023

Skolestrøget mellem Hørgården og Peder Lykke Skolen.
Illustration: Thing Brandt Landskab

De øvrige stier - inklusive den gennemgående nord-syd forbindelse i Hørgården - er gangstier og vil blive opgraderet med bedre forhold for gående. Forløb og sammenhæng vil blive understreget af beplantningen.

Boligforeningen 3B sikrer, at det hele bliver koordineret med to andre store projekter i Hørgården – regnvandsafkoblingen (LAR) og renovering af kloakker.

INDDRAGELSE OG EJERSKAB

Infrastrukturprojektet i Hørgården har stor fokus på at inddrage og udvikle projektet i samarbejde med beboerne. På den måde opnås det bedste resultat, gør beboerne stolte af deres område og giver dem ejerskab over Hørgården. Den boligsociale Helhedsplan i området, Amagerplanen, står for inddragelse, arrangementer og kommunikation mellem parterne i projektet og beboerne.

<p>BEBOERE Alle der bor i Hørgården.</p>	<p>BESTYRELSEN Afdelingsbestyrelsen i Hørgården tæller 7 medlemmer, som følger projektet tæt.</p>	<p>INSTITUTIONER Lokale børnehaver, fritidsklubber mv. som bruger området.</p>
<p>DRIFTEN Ledelse og medarbejdere, som er med i planlægningen af projektet, og som skal vedligeholde områderne efter omdannelsen.</p>		<p>BORGERE Lokale børnehaver, fritidsklubber mv. som bruger områdets faciliteter til daglig.</p>
<p>AMAGERPLANEN Den boligsociale helhedsplan, der koordinerer beboerprocessen og sørger for at alle bliver hørt og bidrager bedst muligt.</p>	<p>ARKITEMA Det arkitektfirma, der lavede de første analyser af Hørgården til projektansøgningen.</p>	<p>BOLIGFORENINGEN 3B OG KAB Bygherre, der sørger for, tidsplan og budget.</p>
<p>ENTREPRENØR Den entreprenørvirksomhed, som skal udføre anlægsarbejdet.</p>	<p>AI INGENIØRER OG THING BRANDT LANDSKAB Ingeniører og landskabsarkitekter, der tegner de nye udearealer med aktiviteter, beplantning og regnvandshåndtering.</p>	

Projektets involverede.

Allerede i processen med at skrive ansøgningen til Landsbyggefonden i 2018 fik beboerne mulighed for at komme med deres tanker og ønsker til fremtidens Hørgården. Medarbejderne i boligforeningen 3B var også i tæt dialog med afdelingsbestyrelsen og området blev analyseret af arkitekter fra Arkitema. Sommer og efterår 2020 (efter pengene var blevet bevilget) holdt medarbejderne fra 3B en lang række workshops, pop-up arrangementer og møder. Her bidrog omkring 800 beboere i alle aldre med deres tanker og ideer.

Landskabsarkitekterne har lavet deres forslag til forandringer i Hørgården med direkte afsæt i beboernes ideer og viden. De har lavet tegninger og bagefter fået direkte feedback fra beboerne ved workshops og pop-up-arrangementer i Hørgården. Derefter er planerne tilpasset beboernes feedback.

Marts 2023

Mens landskabsarkitekterne har tegnet projektet færdig, har medarbejderne i 3B arbejdet med midlertidige projekter og byrum i Hørgården. Dels så beboerne kunne se, at der er skete noget i den lange proces fra idé til færdige byrum, men også som en afprøvning af ideer, der kunne give mulighed for mere feedback til arkitekterne og som mulighed for inddragelse af beboere, der gerne ville sætte deres præg på Hørgården.

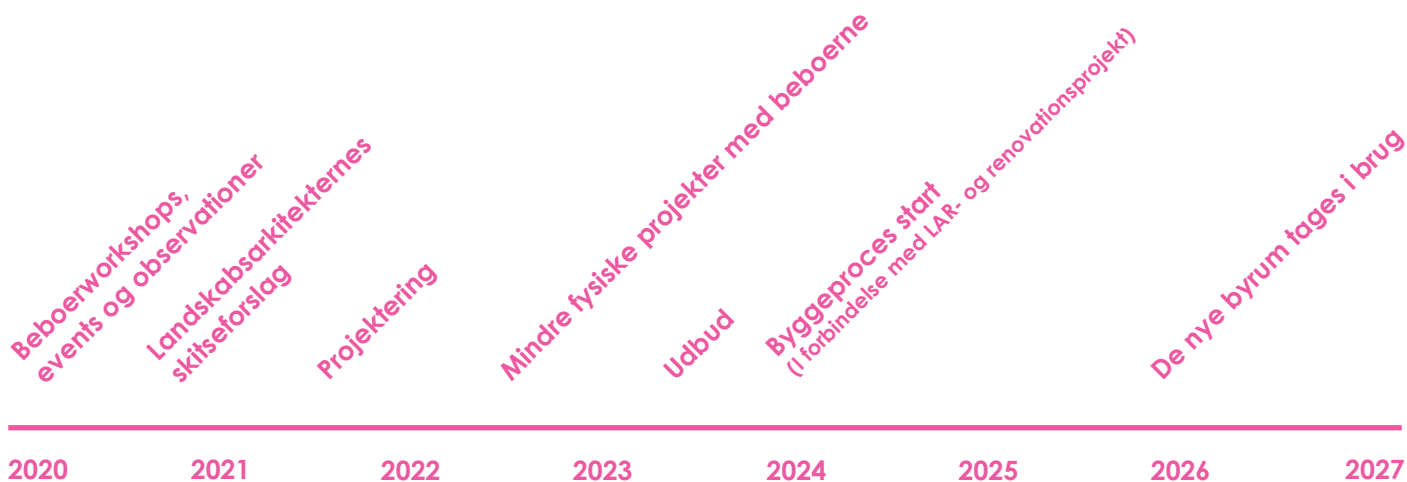
ØKONOMI

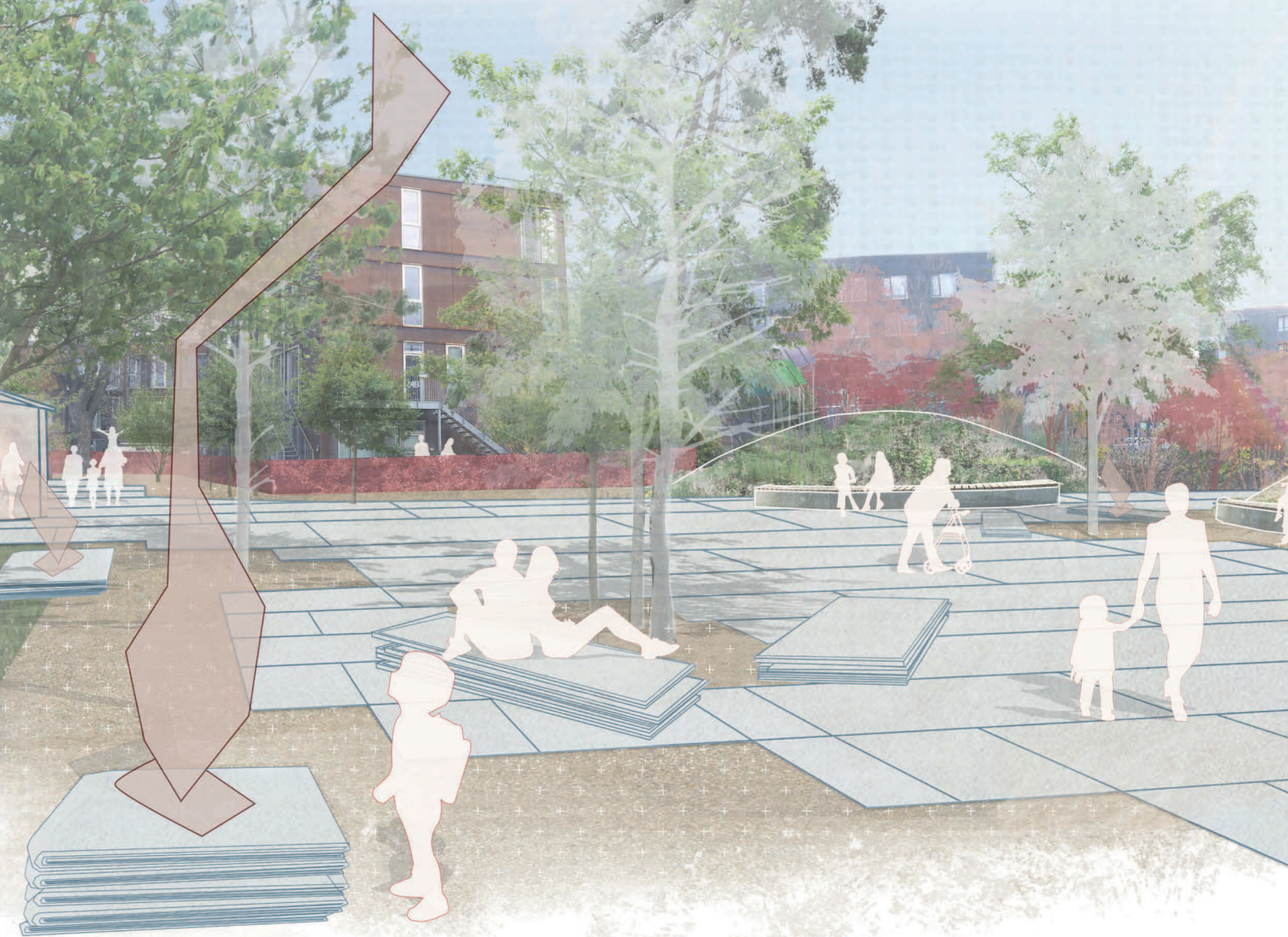
Projektet er bevilget 67,5 mio. kr. af Landsbyggefonden.

Beboerinvolvering / Foto: Amagerplanen

TIDSPLAN

Byrum mellem Hørgården og Sundholm

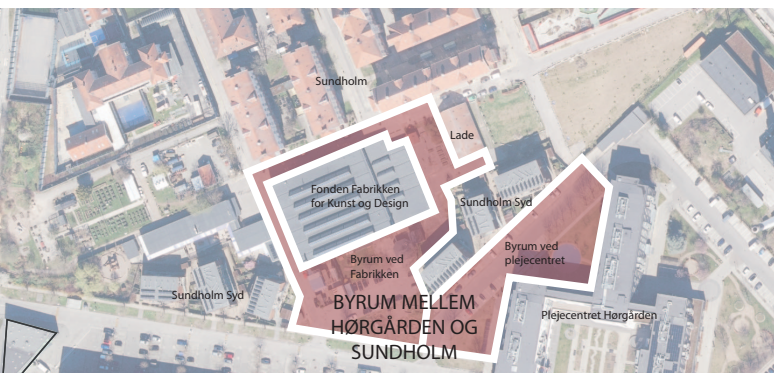
- et grønt kunstbyrum
til passage og ophold

3

Formål og vision

Området i dag

Projektområdet er todelt, hvor det ene ligger ved Fonden FABRIKKEN for Kunst og Design (herefter Fabrikken) og det andet ved Plejecentret Hørgården.

Oversigtskort

Projektområdet ved Fabrikken udgør i dag ikke et samlet byrum og er afbrudt af flere bygninger og funktioner. Det er midt i et sammensat område nord for Hørgården mellem Fabrikken, den almene boligafdeling Sundholm Syd og Sundholm. Området fremstår trist og slidt og består i dag af parkeringsarealer, udeområde til Fabrikken samt et udefinerbart areal, der opleves som ingemandsland. De misvedligeholdte arealer og gemmesteder skaber særligt problemer med uønsket aktivitet, fx salg og indtag af euforiserende stoffer og dermed utryghed i området. Følelsen af utryghed i dette område viser sig bl.a. ved, at Hørgårdens boliger, der ligger ud til dette område, vurderes som mindre attraktive. Der er som konsekvens heraf større fraflytning af beboere i boligene, der ligger ud til dette område end i resten af Hørgården. På et grønt areal ved Sundholm Syd og Fabrikken er der anlagt kunstværker bl.a. Sundholm Bakker, som var tiltænkt som et midlertidigt byrum indtil lokalplanen for området kunne opfyldes. Den gældende lokalplan kan af flere årsager ikke opfyldes og området med bakkerne og to andre kunstværker gror derfor i stedet vildt. Stedet bruges og opleves ikke som et byrum og benyttes ikke som opholdssted af lokalområdets beboere.

Billeder af området ved Fabrikken

Projektområdet ved Plejecentret Hørgården fremstår velfriseret, men står for det meste ubrugt hen. Området virker ikke indbydende og attraktivt at bruge for udefrakommende, fordi der mangler opholdsmuligheder, rekreativ værdi og variation i aktivitetsmuligheder.

Vision

Det samlede byrum skal være et trygt fælles område, som samler områdets borgere og besøgende. Det skal være åbent og imødekomende og give plads til leg og ophold.

Byrummet ved Fabrikken skal fungere som ny forbindelse for bløde trafikanter imellem Hørgården og Sundholm samt skolevej til Amager Fælled Skole. Dermed binder byrummet områderne bedre sammen i en nord- og sydgående retning.

Byrummet ved plejecentret skal være et sundhedsfremmende byrum, som skal understøtte mental og fysisk trivsel. Det skal bære præg af et rekreativt sanseområde med mulighed for ophold og afdæmpede aktiviteter.

Området skal indbyde til bevægelse, stimulere mental ro og være et socialt mødested. En omdannelse af området mellem Hørgården og Sundholm vil skabe et fælles byrum for alle i et sammensat område. Byrummet vil understøtte den positive udvikling i og omkring det udsatte boligområde Hørgården.

Projektets forandringer

Forbindelser

Faciliteter

Byrum

Billeder af området ved plejecentret

Idéoplæg for byrummet

På siderne 18-41 i dette bilag ses idéoplægget for byrummet mellem Hørgården og Sundholm, som er udarbejdet af Thing Brandt Landskab. Idéoplægget skitserer visionen om et åbent og indbydende byrum, der binder området sammen.

Byrummet ved Fabrikken

Idéoplægget skitserer, at byrummet ved Fabrikken omdannes med udgangspunkt i visionen om at blive et attraktivt byrum. Byrummet kan tage afsæt i stedets eksisterende kvaliteter, hvor kunst spiller en central rolle indenfor Fabrikkens rammer, hvilket kan bredes ud til det omkringliggende byrum. Kunsten danner derfor byrummets identitet og kommer til udtryk via eksisterende kunst, ny kunst og midlertidige værker og installationer, der kan skabes af beboere, børn og andre aktører i området. Samtidig kan der skabes en kunstrute, som vil danne en ny passage gennem byrummet med kunstelementer og tryghedsskabende belysning. Ved at benytte kunst i byrummet kan der opnås lige adgang for alle til kunst, som kan bidrage til æstetisk nydelse, refleksion og mental sundhed.

Idéoplægget skitserer en ny hverdagsforbindelse til bløde trafikanter, der understøtter sammenhængen i området. For at kunne skabe en ny passage vil det være nødvendigt at fjerne to mindre bygninger - den ene benyttes til værksted af Fabrikken, mens den anden står tom. Det eksisterende vejareal kan omdannes til ét sammenhængende byrum på de bløde trafikanters præmisser med ny tilgængelig belægning.

Ifølge lokalområdet vil området mangle en nord-/sydgående gang- og cykelforbindelse. En forbindelse er blevet lukket af i forbindelse med byggeriet af to midlertidige specialskoletilbud, som har opstart fra skoleåret 2023/2024. Den tidligere forbindelse lå mellem pleje-

Illustration: Thing Brandt Landskab

Illustration af visionen for byrummet ved Fabrikken

centret og Sundholm og blev benyttet af bl.a. skolebørn og ældre i området. Derfor bliver åbningen af en ny og trafikikker passage igennem byrummet særlig vigtig.

Der er potentiale for at skabe nye funktioner i byrummet. Idéoplægget foreslår at transformere en eksisterende bygning, så den fremstår mere transparent og derved bliver en integreret del af byrummet, hvilket også kan øge trygheden. Projekt 4 i forandringsplanen, "Laden", er ligeledes indtænkt som et centralt element i byrummet, der kan skabe rammerne for et socialt mødested med fællesskabsorienterede aktiviteter. Øget tryghed er generelt et fokuspunkt, som et attraktivt byrum kan bidrage til. Når byrummet er attraktivt for flere mennesker, kan det give positiv overvågning med flere øjne og mere liv i byrummet.

Der kan skabes en markeret ankomst, der inviterer ind. En markeret ankomst vil give byrummet karakter, sin egen identitet og en naturlig afgræsning. Hele byrummet kan få et samlet grønt træk med træplantninger. Idéoplægget skitserer bevidst, at byrummet består af belægning og træer frem for en beplantning med vildtvoksende udtryk. I udviklingen af idéoplægget har Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen fremhævet en risiko for at kanyler, euforiserende stoffer eller lignende uhensigtsmæssige genstande kan gemmes i for høj og vildtvoksende beplantning.

Her ses eksempler på kunst og byrum

Byrummet ved plejecentret

Ved plejecentret peger idéoplægget på, at der kan skabes et havepræget byrum med småbørnsleg og ophold for plejecentrets beboere. Et grønt byrum med rolig karakter, hvor der er fokus på sanselige og afdæmpede aktiviteter og ophold i grønne omgivelser. Det er vigtigt, at der er tilgængelighed for plejecentrets beboere samtidig med, at der er mulighed for ophold og aktiviteter for denne gruppe af borgere. Plejecentrets beboere vil kunne have et pauserum i den nordlige ende og i den sydlige ende vil aktiviteterne være til glæde for både de yngste og de ældste borgere. Området kan blive indrettet med et skulpturelt legeelement, som samtidig kan skabe en relation til kunstværkerne i byrummet ved Fabrikken.

Idéoplægget skitserer, at der kan skabes sammenhæng fra byrummet ved Fabrikken til byrummet ved plejecentret. Belægningen kan fortsætte over til plejecentret, så der skabes relation mellem de to områder, og de derved opleves som et sammenhængende byrum. Samtidig vil belægningen bidrage til at skabe en tryk overgang over vejen og parkeringsområdet.

Her ses eksempler på grønne og sanselige byrum

Illustration af sammenhængen mellem byrummet ved Fabrikken og plejecentret

Illustration: Thing Brandt Landskab

Proces for videreudvikling af projektet

Videreudvikling og realisering

Projektets vision og koncept ligger grundlaget for den videre proces for bearbejdning og udformning af byrummet. I videreudviklingen vil der arbejdes videre med principperne for byrummet, som er, at området skal ryddes op og fremstå vedligeholdt, skal tilføres mere grønt, skal give mulighed for ophold samt skabe en bedre forbindelse gennem området. Byrummet realiseres i regi af områdefornyelsen, som videreudvikler og konkretiserer projektet sammen med borgere, boligorganisation, rådgivere og forvaltninger.

Forandringsplanens styregruppe vil fortsat følge implementeringen af projektet.

Projektet bør videreudvikles i relation til projektet for laden, som er en central del af byrummet.

Da byrummet ligger i nærheden af et område med en høj koncentration af udsatte borgere, er det vigtigt at være opmærksom på eventuelle udfordringer og hensyn ifm. disse grupper. Dette kunne fx være konflikter med andre borgere i de offentlige rum og de udsattes oplevelse af barrierer ift. at benytte byens offentlige tilbud. Derudover skal byrummet tage hensyn til borgere med handicap i udformningen.

Økonomi

Projektet er ufinansieret og vil søges finansieret i de kommende budgetforhandlinger. Med udgangspunkt i skitseforslaget er der lavet et økonomisk overslag, som omfatter omdannelse af byrummet med ny belægning, beplantning, belysning, lege- og opholdselementer samt kunst.

Estimerede anlægsudgifter er på i alt 35 mio. kr.

Tidsplan

Videreudvikling af projektet sker i regi af områdefornyelsen fra år 2024 og anlægsprojektet forventes ibrugtaget i 2030.

Ejerskab

Grundejer: Københavns Kommune

Projektejer: Teknik- og Miljøforvaltningen

Eksisterende forhold

Projektafgrænsning

Byrummet ligger på tre matrikler. Københavns Kommune ejer den matrikel, som store dele af byrummet ligger på og som omfatter hele Sundholm. De to øvrige matrikler ejes af Boligforeningen 3B bl.a. udeområdet ved Plejecentret Hørgården.

Området

Sundholm blev bygget mellem 1905 og 1908, som en tvangsarbejderanstalt, og huser i dag blandt andet tilbud til socialt udsatte borgere i Københavns Kommune. Sundholm blev opført med fokus på lys, luft, og gode friarealer og byggerierne har en høj bevaringsværdi. Udearealerne er dog over tid blevet slidte og indskrænket. Generelt er der stor værdi i at styrke de små offentlige byrum og lommeparker i området, som mange beboere kan få glæde af i form af at få bynaturen tættere på. Byens åbne, udendørs og offentlige rum forudses at kunne forbedre befolkningens sundhed og velvære gennem fx naturbaserede løsninger. Naturens gavnlige effekt er beskrevet i mange studier, og flere undersøgelser peger specifikt på, at natur kan have en direkte forbindelse til mental sundhed.

Parkering

Ved Fabrikken er der et parkeringsareal, som benyttes af forskellige besøgende til området. Parkeringspladserne er ikke opgjort og tilhører ikke nogen af bygningerne omkring. Derfor er parkeringspladserne ikke medtaget i dette projekt og søges ikke erstattet andetsteds i området.

Parkeringsarealet ved plejecentret ligger på 3B's matrikel. I forbindelse med udviklingen af projektet kan der overvejes, om parkeringsarealet kan indrettes anderledes, så stier, forbindelser og parkeringspladser kan placeres som ønsket af grundejere og brugere.

Oversigtskort: matrikler og matrikelejere omkring byrummet

Udvikling af projektet

Rådgivere

I forbindelse med forberedelsen af forandringsplanen for Hørgården har Thing Brandt Landskab udarbejdet et idéoplæg for byrummet. Idéoplægget er udarbejdet i 2022-2023.

Inddragelse af lokale

Der er bl.a. afholdt to workshops for udviklingen af byrummet, hvor lokale aktører fra området var inviterede, hvilket inkluderede repræsentanter fra de omkringliggende boliger, herunder Hørgården og Sundholm Syd, lokale foreninger og erhverv, kommunale institutioner og Amager Vest Lokaludvalg. Lokaludvalgets arbejdsgruppe for fysiske indsatser har ligeledes undervejs i processen modtaget et udkast til idéoplægget til kommentering. Arbejdsgruppen ønskede at omdanne stedet til et mere åbent og trygt område, end det er i dag. Samtidig påpegede de den centrale placering af Sundholm Syd i byrummet og vigtigheden af at tage hensyn til boligafdelingen i udførelsen.

Inddragelse af forvaltninger

Idéoplægget er derudover udviklet i samarbejde med de øvrige relevante forvaltninger i Københavns Kommune. Forvaltningerne bakker op om projektet og har interesse i, at byrummet udvikles tværfagligt, så den løfter området for alle byens borgere.

Bidrag i processen

Der blev nedsat en debatgruppe for idéoplægget, som har fulgt projektet.

Debatgruppen bestod af:

- Stadsarkitekten i Københavns Kommune
- Repræsentant fra den boligsociale helhedsplan Amagerplanen fra 3B/KAB
- Teknik- og Miljøforvaltningen
- Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
- Socialforvaltningen

Udover debatgruppen har adskillige lokale aktører bidraget med viden, som er brugt i udviklingen af idéoplægget fx politiet, Fabrikken, Peder Lykke Skolen, Sikker By i Økonomiforvaltningen og driftspersonale fra Sundholm.

Styregruppen for forandringsplanen for Hørgården med repræsentanter fra kommune og boligorganisation har ligeledes fulgt processen med udarbejdelsen af forandringsplanen og følger fortsat projekterne i implementeringsfasen.

Projektet understøtter følgende politikker og strategier i Københavns Kommune

- Politik for Udsatte Byområder (2017-)
- Biodiversitet i København (2022-50)
- Bynatur i København (2015-25)
- Københavns Kommunes Træpolitik (2018-25)
- Arkitekturpolitik København (2017-25)
- Københavns Sundhedspolitik (2015-25)
- Kultur- og Fritidspolitik (2020-23)
- Borgercenter Børn og Unges omstillingsplan (2021-24)
- Strategi for visuel kunst – Rådet for Visuel kunst
- Sikker By Strategi (2022-25)

Oversigtskort med omkringliggende projekter

BILAG BYRUMMET VED FABRIKKEN

HørSund - et kunstbyrum mellem Hørgården og Sundholm

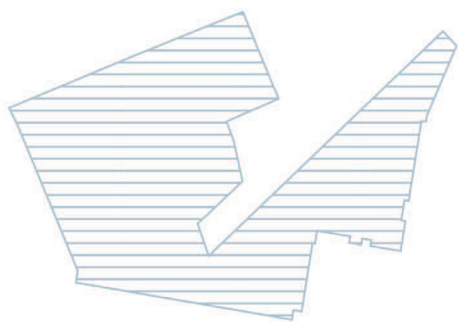
INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSNING AF STEDET

20

Områdeafgrænsning, to scenarier	21
Stedets kvaliteter	22
Fabrikken gennem tiden	23
Optimerende greb for byrummet ved Fabrikken	24

HØRSUND - ET GENERØST KUNSTBYRUM

25

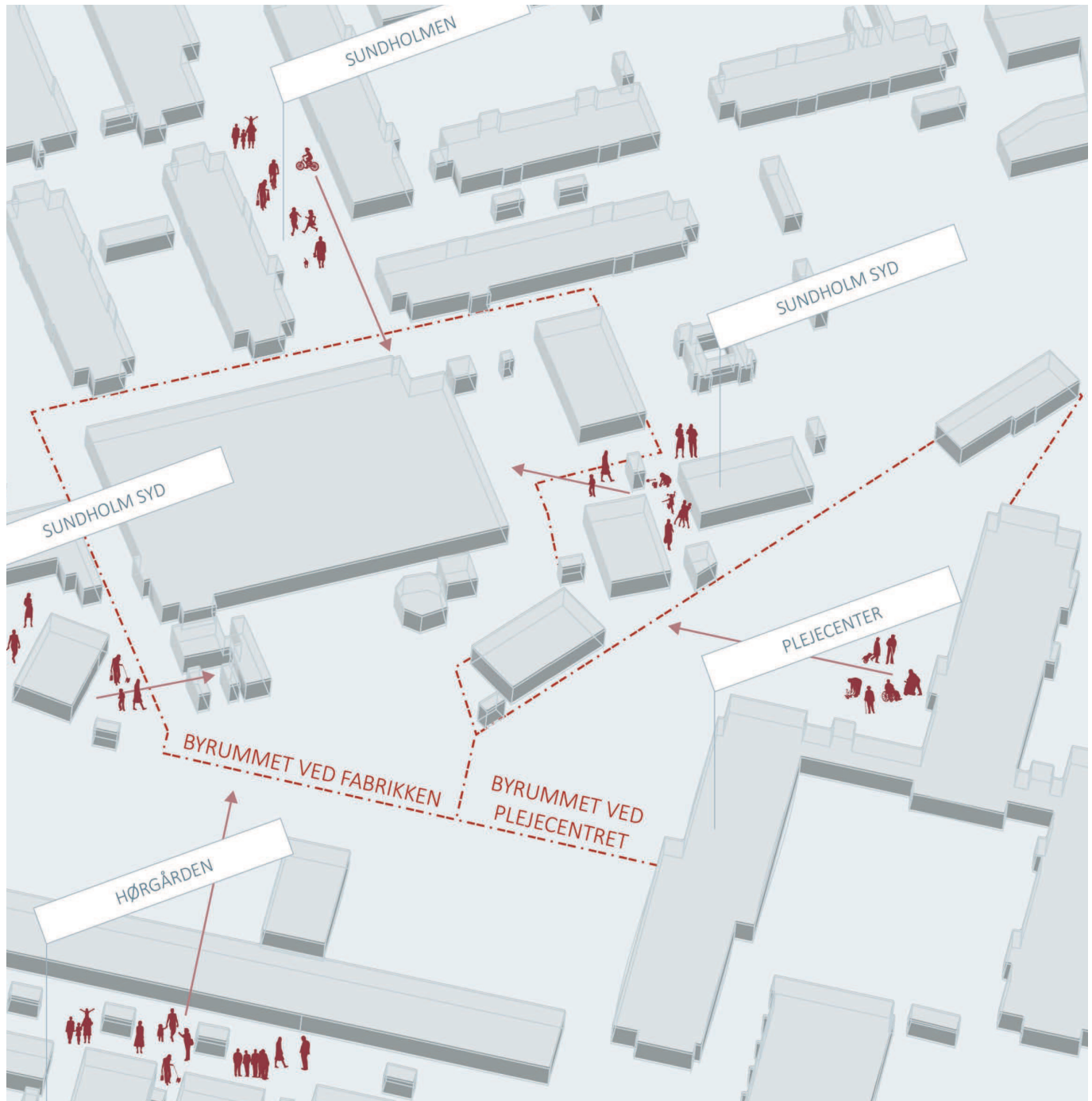
Et generøst byrum	26
Byrummets DNA, kunst	27
Arkitektonisk hovedgreb	28
Situationsplan	30
To scenarier, byrummet ved Fabrikken og ved plejecentret	31
Principsnit	33
Planens lag	34
Planudsnit	39

LÆSNING AF STEDET

En lokalitet med historiske spor, karakter, kunst og en divers brugergruppe

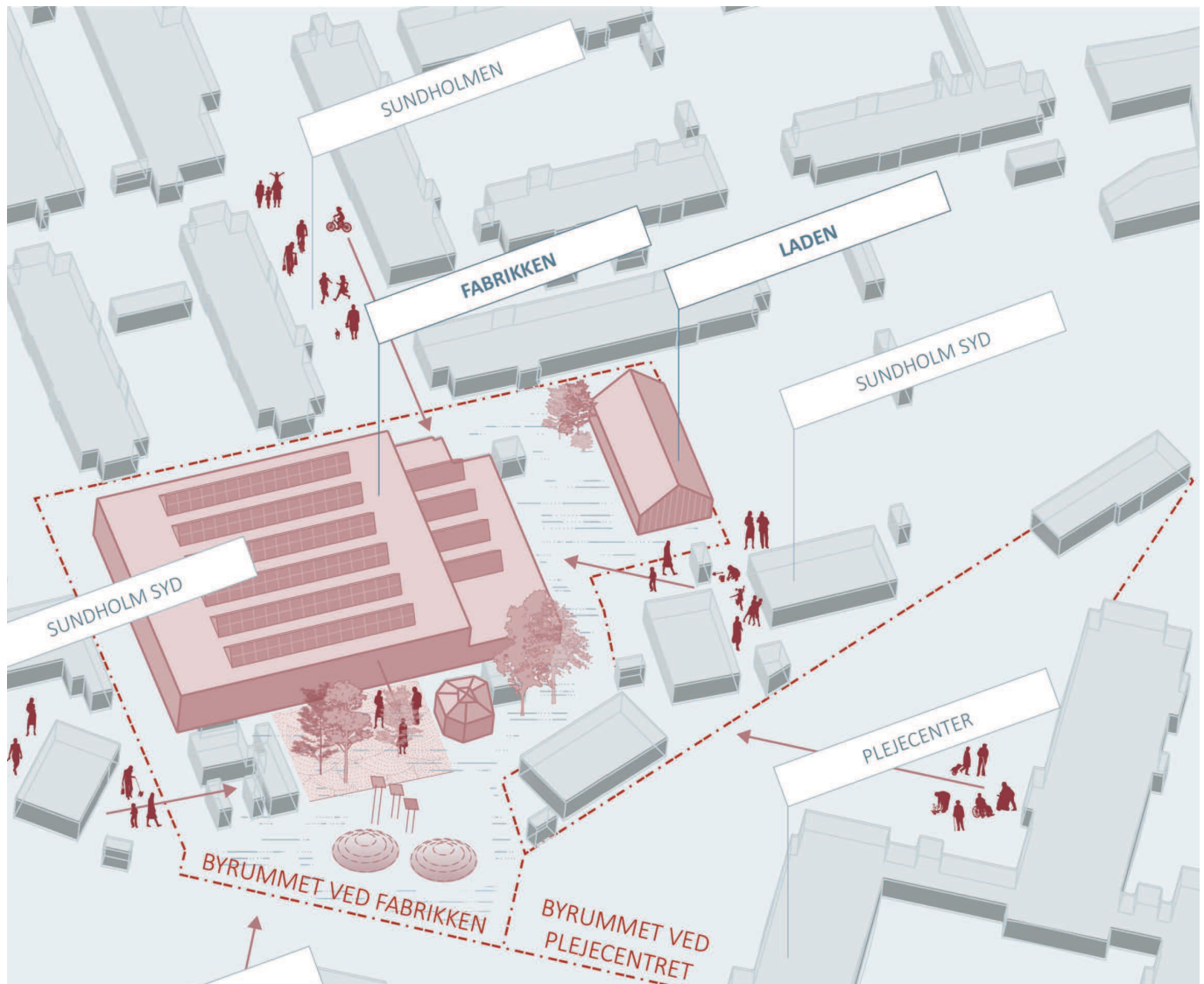
OMRÅDEAFGRÆNSNING - SKALERBART BYRUM

Det nye byrum er skalerbart, og består af to arealer, der tilsammen udgør et hele. Byrummet ved FABRIKKEN for Kunst og Design er det primære byrum, som anlægges først. Byrummet ved Plejecentret er en videreførelse, og vil skabe en sammenhæng på tværs og gadeforløb. Det samlede byrum har flere forskellige brugere, som der skal allokeres plads til. Derudover vil byen også bruge byrummet, dels som gennemfartsrum, dels som et lokalt opholds- og aktivitetsrum.

Området bærer præg af et hårdt (mis)brug af nogle brugergrupper. Snævre passager og gemmesteder ses som problematiske i forhold til de øvrige brugere. FABRIKKEN vil meget gerne være mere synlig i det nye byrum, og beboerne fra de omkringliggende boliger ser frem til et nyt, mere åbent og indbydende byrum.

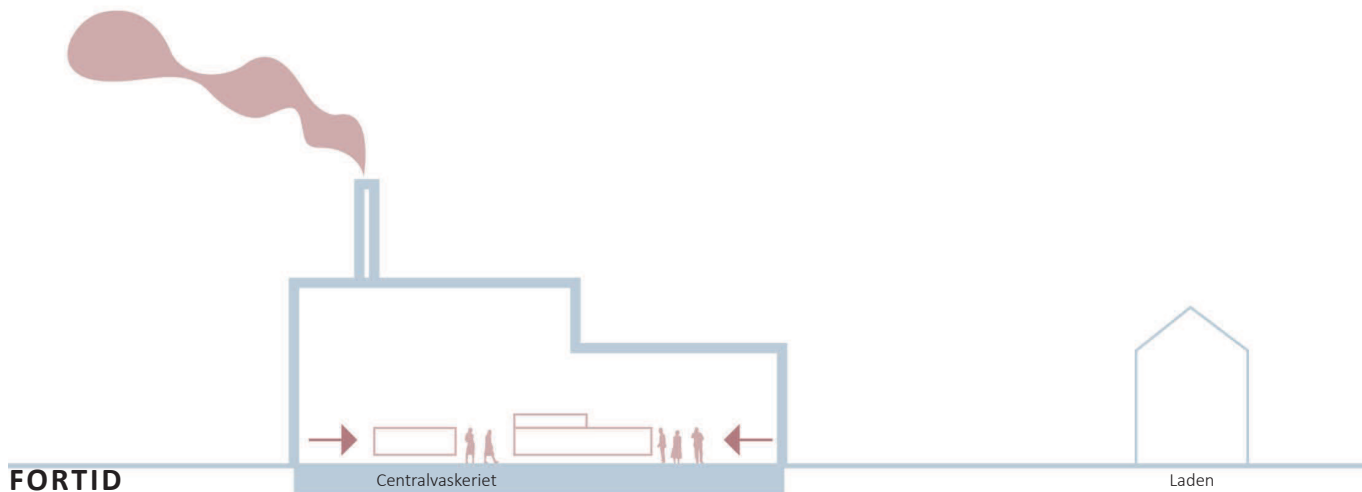
STEDETS KVALITETER

Det første møde med området giver et indtryk af et 'intet sted'. De grønne områder fremstår uplejede, parkering og vejprofil dominerer rummet og belægninger er i dårlig stand. Men samtidig emmer stedet også af en selvgroet stemning, der skaber et spændende og særegent miljø.

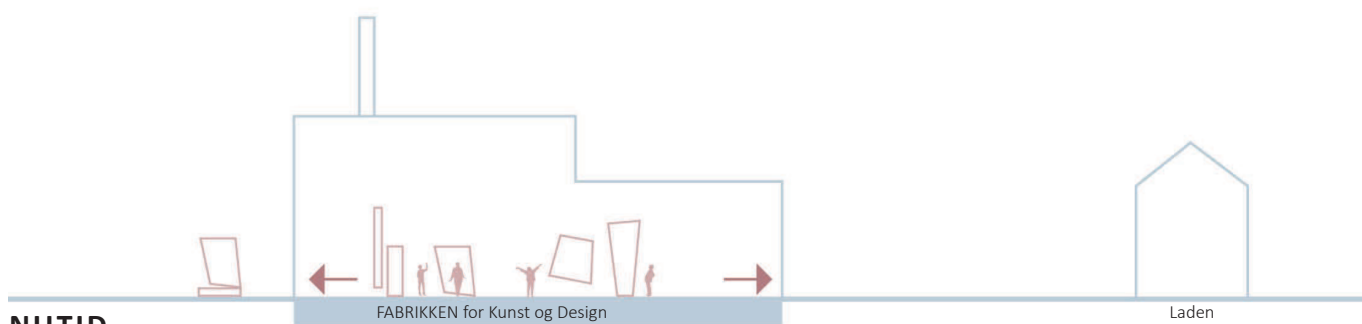
Grundigere registrering afslører skjulte skatte, der rummer et potentiale for nye funktioner; f.eks. Smedjen, Laden og kunstværkerne 'Soluret' og 'Hørbakkerne'. Fabrikken er en positiv katalysator, hvor Smedjen og græsplæne bliver anvendt af udøvende kunstnere.

FABRIKKEN - GENNEM TIDEN

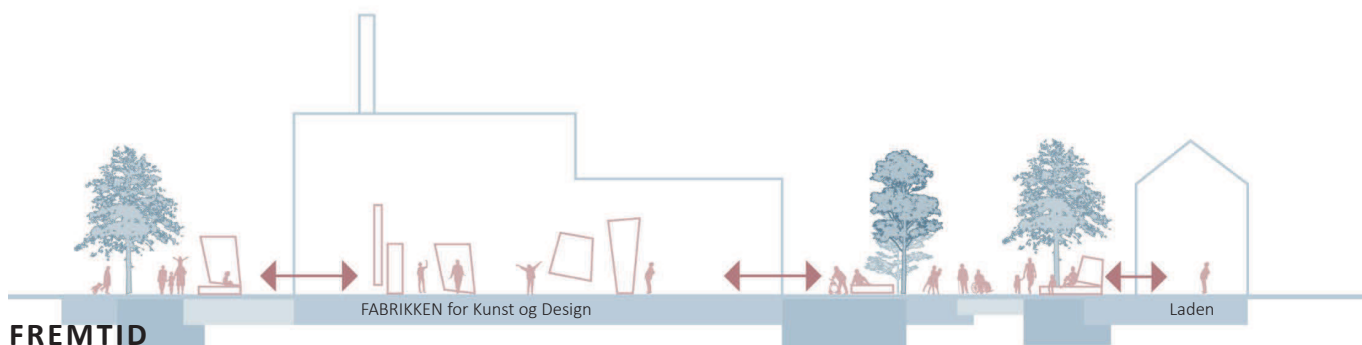
FORTID

Centralvaskeri
- Indadvendt

NUTID

FABRIKKEN for Kunst og Design
- Delvist udadvendt

FREM TID

Socialt landskab omkring FABRIKKEN for Kunst og Design
- Udadvendt

FABRIKKEN for Kunst og Design spiller en central rolle i området, hvor placering og funktion ses som et positivt element i det fremtidige byrum. Det nye byrum tager afsæt i Fabrikkens udvikling gennem tiden, og bringer det i spil i forhold til fremtiden.

Oprindeligt blev Fabrikken brugt som centralvaskeri for de københavnske hospitaler, og meget sengetøj er gennem tiden blevet presset og foldet her. Dengang var det en

meget indadvendt funktion. Sidenhen blev den indtaget af et kunstnerkollektiv, og i dag er den en Kunstfabrik, hvor udøvende kunstnere og designere har atelierer med skiftende udstillinger og arrangementer. Det opleves som delvist udadvendte funktioner.

Visionen er, at der i fremtiden er et generøst og socialt landskab omkring Fabrikken, hvor den bliver sat endnu mere i spil som katalysator for udadvendte funktioner.

OPTIMERENDE GREB FOR BYRUMMET VED FABRIKKEN

I DAG

1. IKKE INVITERENDE

Ankomsten fremstår ikke forståelig og mangler karakter.

2. UKLAR BEVÆGELSE

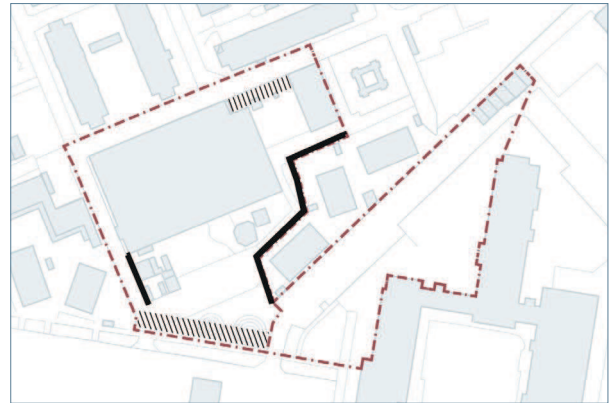
Bevægelse gennem området er ikke let forståelig.

3. FRAKTIONER AF GRØNT

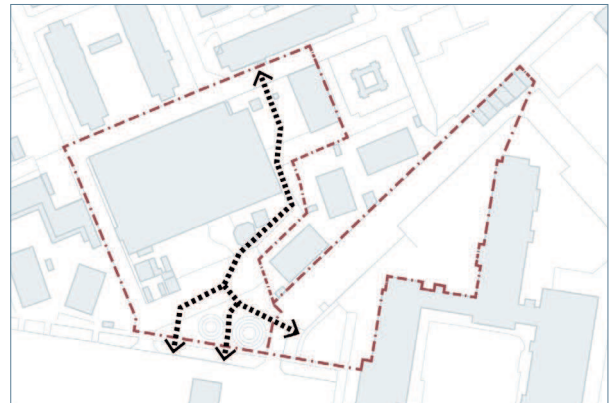
Området består af eksisterende træer spredt ud på området, samt en sporadisk beplantning af vild karakter.

I FREMTIDEN

1. MARKERET MØDE

Ankomst til området vil fremstå markeret samtidig med det inviterer ind. Grænser mod naboer styrkes med fokus på privatsfære.

2. INTUITIV BEVÆGELSE

Der skabes en let forståelig bevægelse gennem området, med fokus på bløde trafikanter og tryghed døgnet rundt.

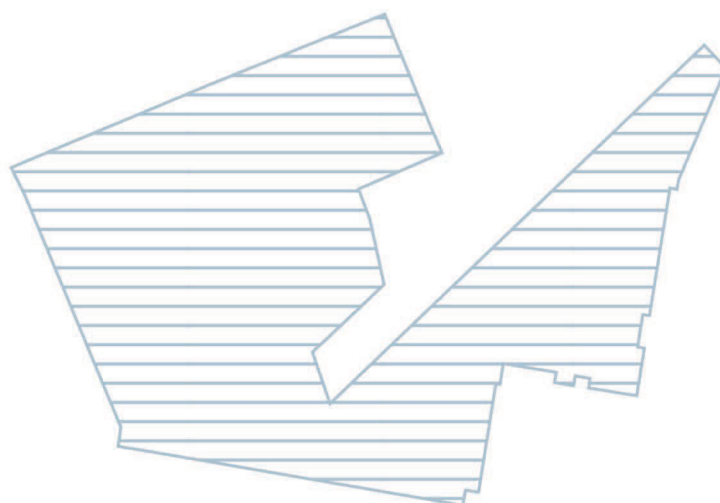

3. SAMLET GRØNT TRÆK

Træplantninger skaber et grønt forløb gennem området. Eksisterende græsplæner og staudebede bevares.

HØRSUND

Et generøst kunstbyrum

HØRSUND SET FRA DEN VESTLIGE ANKOMST

I fremtiden

FABRIKKEN for Kunst og Design

Smedjen

Sundholm Syd

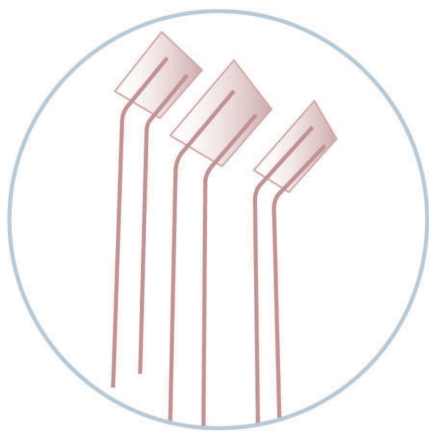
Plejecentret Hørgården

Hørgården

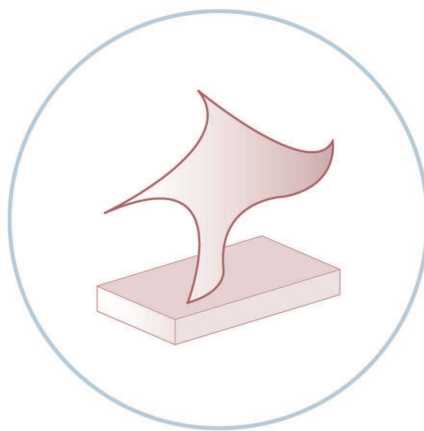

I dag

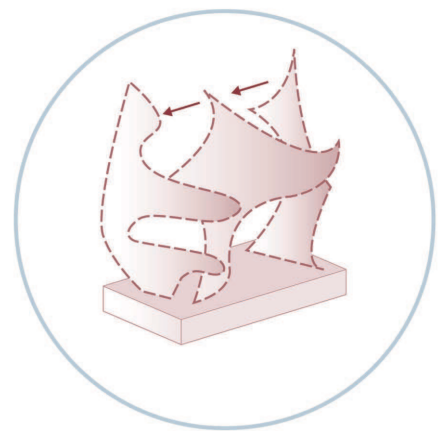
HØRSUND - ET GENERØST KUNSTBYRUM

Eksisterende kunst

Ny kunst

Ad hoc kunst

BYRUMMETS DNA - KUNSTEN

FABRIKKEN for Kunst og Design aktiviteter synes ikke udefra. Kunst kan komme til udtryk på mange måder, byde på forskelligartede oplevelser og danne ramme om (kunst) fællesskaber. I det kommende byrum er kunst i bred forstand stedets omdrejningspunkt og identitetsmarkør.

Der arbejdes med 3 forskellige lag af kunst:

Eksisterende kunst, som er de kunstværker, der findes på området i dag, men som bliver tilføjet nye og flere funktioner, rykket til bedre placeringer eller strammes op, så de fremstår mere integreret i byrummet. Ændringer skal ske i dialog med kunstnerne, der står bag værkerne.

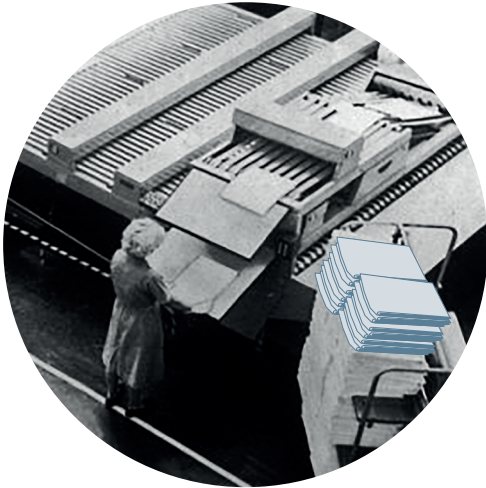
Ny kunst, som er elementer, der udføres som en del af projektet. Det er intentionen at kunstnere skal involveres i at udarbejde fx legeskulpturer, lys og opholdsmøbler, så

stedet bliver særligt for sine kunstneriske løsninger på ellers velkendte funktioner. Engagement og involvering af lokale aktører og brugere som f.eks. naboerne og FABRIKKEN for Kunst og Design vil være oplagte valg.

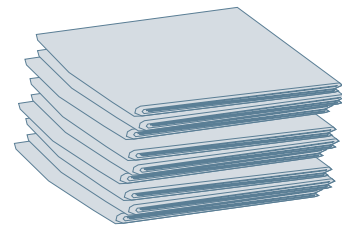
Midlertidig kunst, som er den kunst, der løbende vil komme i byrummet. HørSund fungerer som et lokalt krea-byrum, hvor man kan udfolde sig kunstnerisk. Det kan være både midlertidige værker, brugerdrevne processer og workshops i samarbejde mellem kunstnere naboer og skoler/institutioner.

Det er et vigtigt parameter, at byrummet er robust og velfungerende i sig selv som et generøst byrum, og ikke er afhængig af, at der er aktører, som bringer ny kunst til.

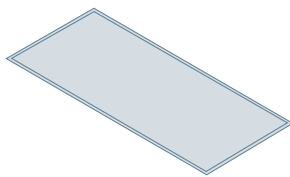
ARKITEKTONISK HOVEDGREB; LAGENER SOM KONCEPT

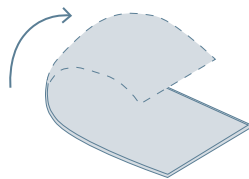
FABRIKKEN
Produktion i Fabrikken

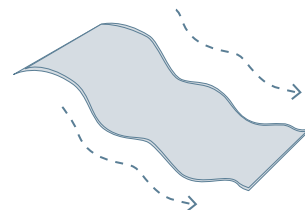
LAGENER
Formsprog fra Fabrikken

Udstrakt lagen

Foldet lagen

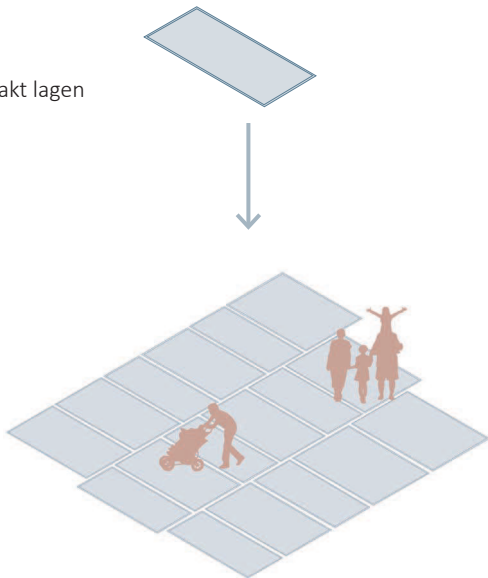

Lagen i bevægelse

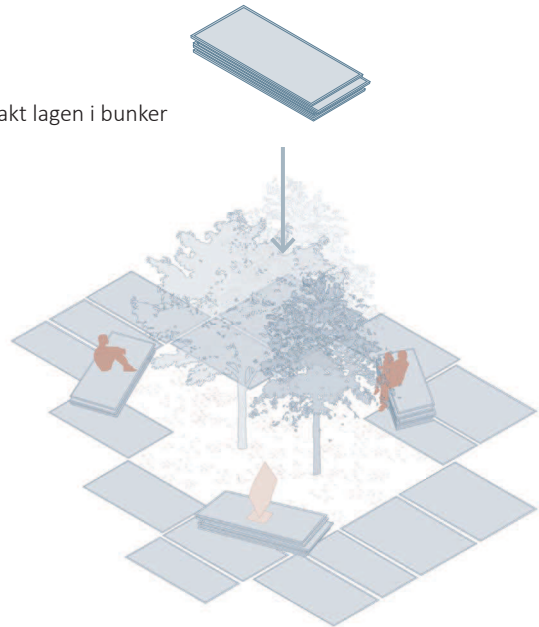
Fabrikken for Kunst og Design har en interessant historie, som danner grundlag for det arkitektoniske greb. Den oprindelige historie som centralvaskeri har inspireret til at bruge lagenernes form i byrummet. Det kan være i form af et udstrakt lagen (i forskellige formater), et foldet lagen og et lagen i bevægelse. Lagnerne kan ligge enkeltvis eller i bunker, være statiske og i bevægelse.

ARKITEKTONISK HOVEDGREB; LAGENER SOM KONCEPT

Udstrakt lagen

Udstrakt lagen i bunker

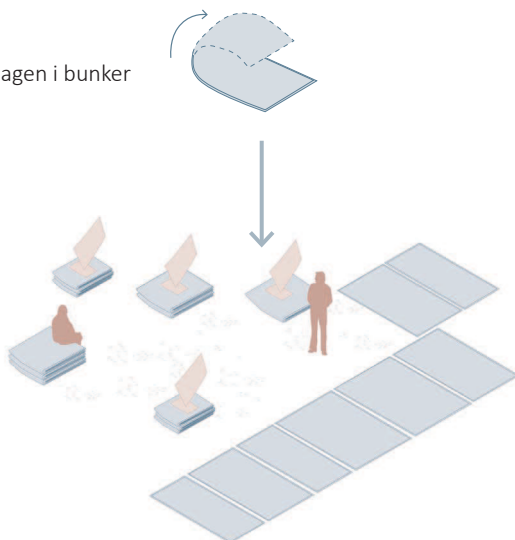
GULV

Det udstrakte lagen ligger som den primære belægning. Der er varierende formater svarende til enkelt- og dobbeltlagner i 1:1. Materialet skal være robust ift. både let og tung trafik, og skal have fokus på bæredygtige valg.

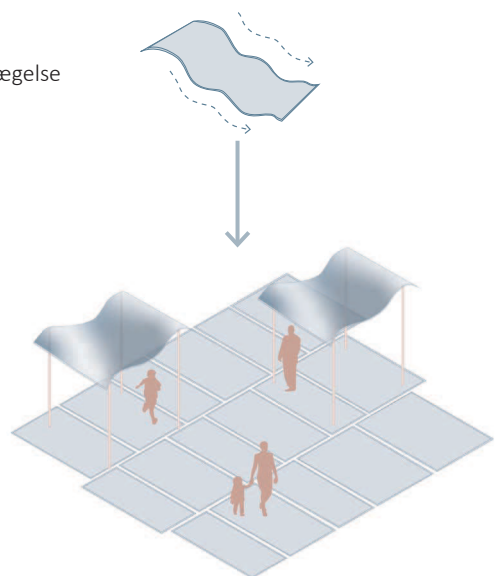
OPHOLD OG KUNST

Udvalgte steder bliver lagnerne 'løftet op' og i bunker for at give plads til træer i en grusbelægning. Bunkerne er uformelle opholdsmøbler og base for placering af kunst. Der kan indarbejdes lys i bunkerne.

Foldet lagen i bunker

Lagen i bevægelse

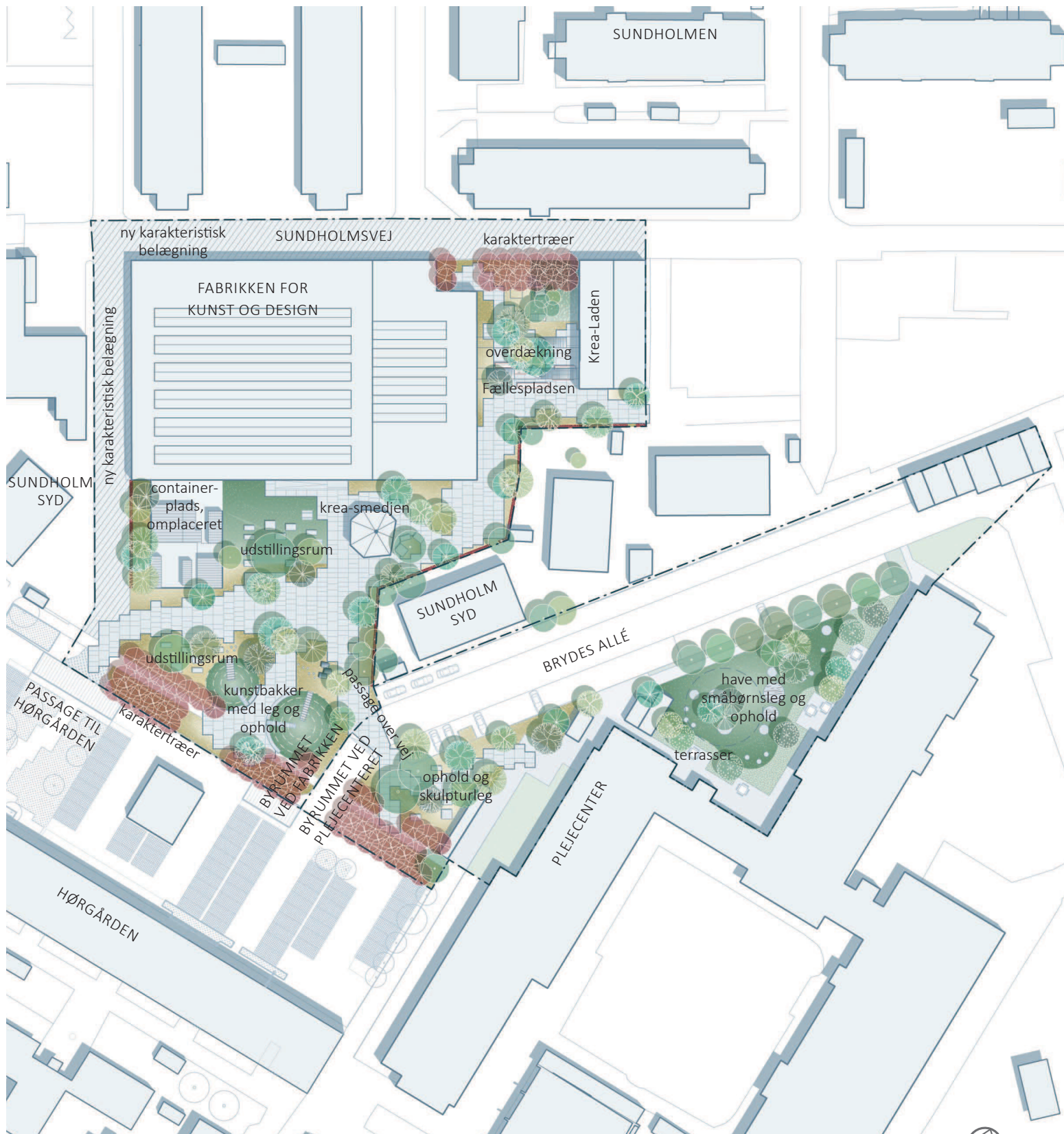
UDSTILLINGSRUM

Lagnerne optræder også som foldede lagner i bunker. De er koncentreret i området nær Fabrikken, hvor de kan anvendes som base for kunst og på den måde illustrere et atelier i det offentlige rum.

OVERDÆKNING

Lagnerne bliver hævet over jorden som overdækninger. Det kan være i form af en permanent overdækning, men også som en fleksibel struktur, der kan trækkes til og fra og fungere som midlertidige overdækninger.

SITUATIONSPLAN

1:1000

SKALERBART BYRUM

Kreativitet

Fællesspisning ved langborde

Petanque på grus

Skulpturleg

Skulpturleg

Småbørnsleg

Udnyttelse af hegn ved containerpladsen som gallerivæg

Overdækning

Begrønning af hegn ved containere

Stauder

Ophold

Sanseleg

BYRUMMET VED FABRIKKEN

Det primære byrum, HørSund, bliver et byrum med fokus på uprogrammerede flader og rum i kombination med nye funktioner som leg og krea-værksteder.

Der er et særligt fokus på at skabe et trygt byrum. Byrummet skal invitere til leg, ophold og noget at være sammen om, men skal også fungere som en attraktiv og tryk passage mellem Hørgården og Sundholm. Arealet ryddes for barrierer og omdannes til ét sammenhængende byrum, med bedre forbindelser for bløde trafikanter.

Containere omplaceres så de indgår som et aktiv, i stedet for at være en barriere. Efter behov kan parkering indpasses i grusbelægningen.

UDVIDELSE TIL PLEJECENTRET

Det primære byrum kan udvides på tværs af vejen og inddrage arealerne foran Plejecentret. Der bliver en arkitektonisk sammenhæng på tværs af vejen, men også en graduering mod et mere havepræget område med småbørnsleg og ophold for plejecentrets beboere.

Området nærmest det primære byrum bliver indrettet med et større skulpturelt legeelement, mens aktiviteterne i haveområdet bliver af en mere rolig og afdæmpet karakter med fokus på sanseleg i det grønne.

Plejecentrets beboerne kan betragte livet fra nye opholdsrum imellem stauderne. Aktiviteter for børn og voksne vil fortsat være en del af haven i fremtiden.

FORBINDELSE IGENNEM HØRSUND

I fremtiden

FABRIKKEN for Kunst og Design

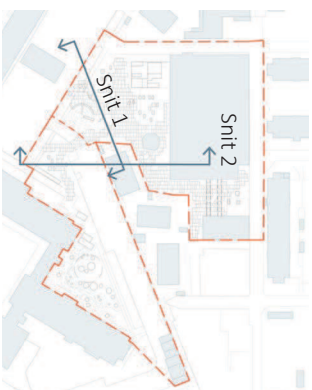
Sundholm Syd

Plejecentret Hørgården

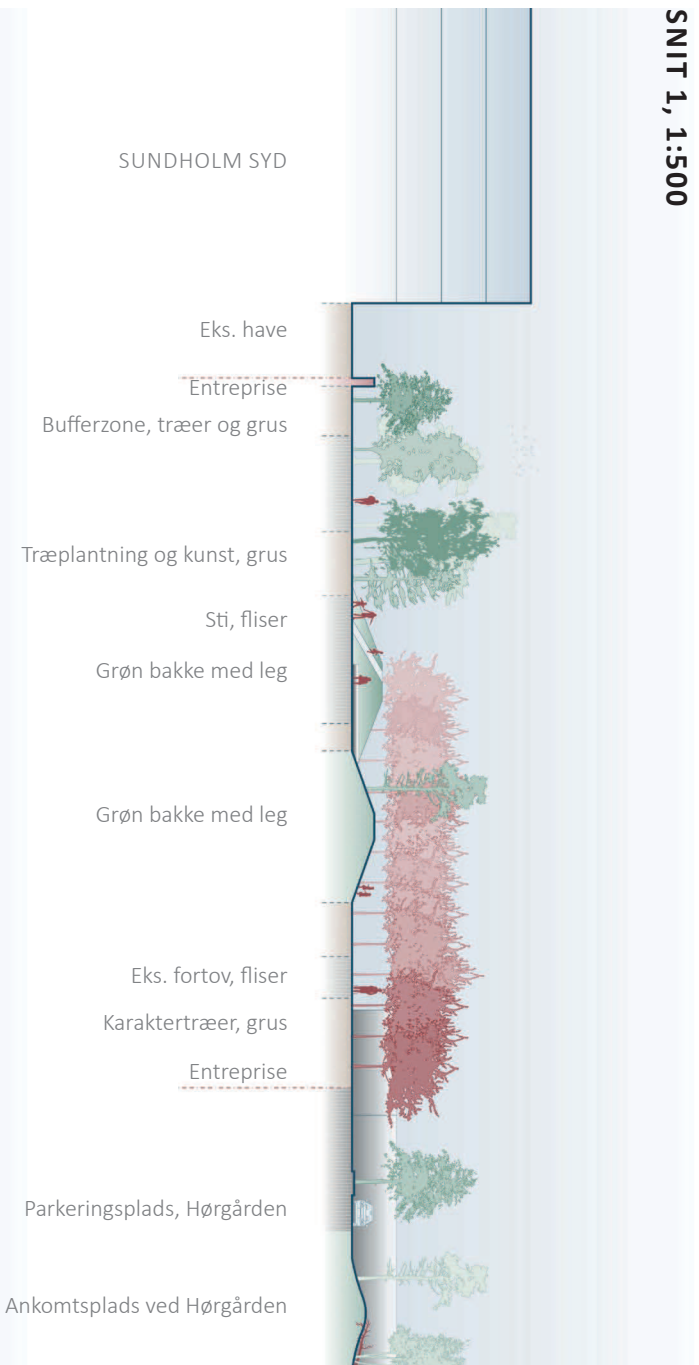

I dag

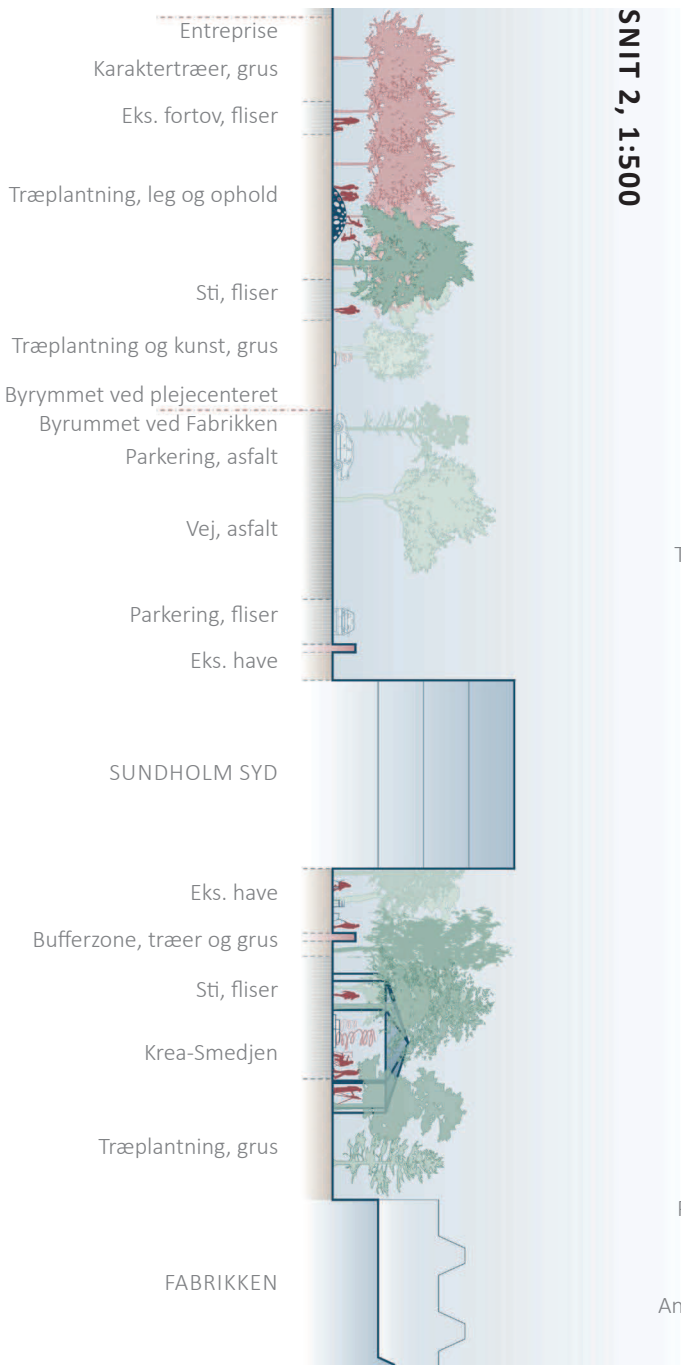
PRINCIPSNIT

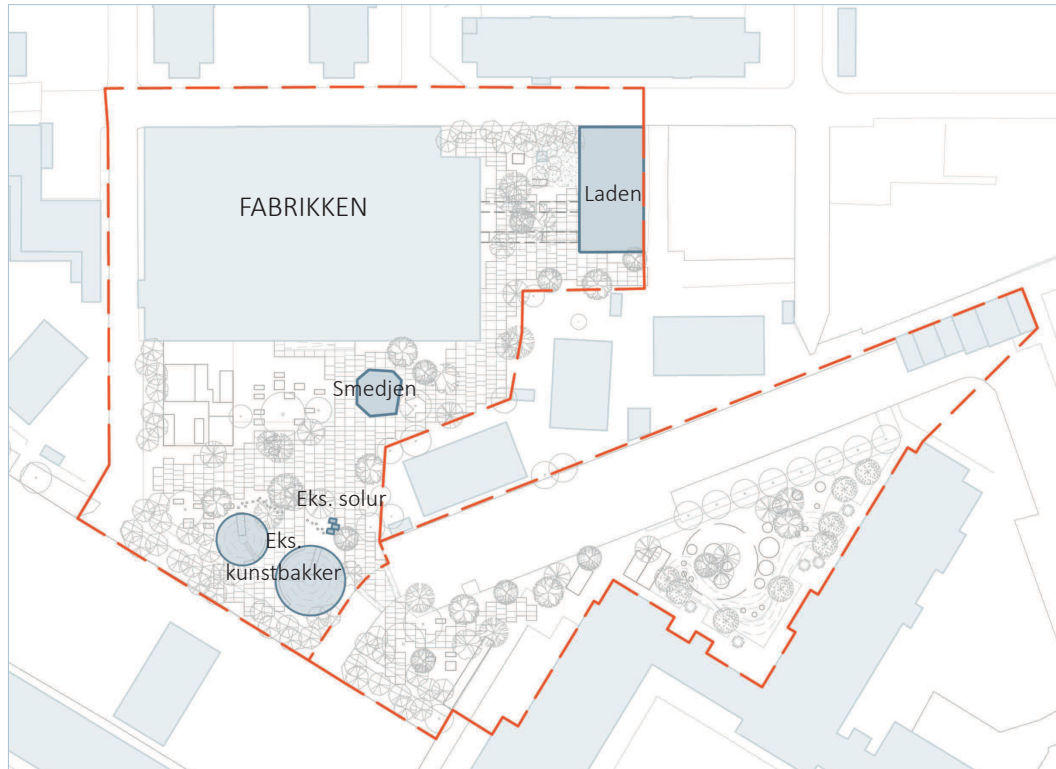
SNIT 1, 1:500

SNIT 2, 1:500

EKSISTERENDE KUNST OG RUM FOR (KUNST)FÆLLESSKABER

Diagram, 1:1500

Byrummet tager afsæt i eksisterende spor, der kan indgå i byrummet som værdifulde kunstelementer, der skaber en forankring til stedet og dets historie.

Laden og Smedjen ombygges til krea-værksteder for både Fabrikken og byen. Fabrikken har brug for arealer til både værksteder og opbevaring. Boligforeningen, Sundholm og KBHs kommune ser et potentiale i at foreninger og andre kan indgå i (kunst)fællesskaber. Det er essentielt, at især smedjen, men også laden, bliver transparente i deres udtryk med visuel kontakt mellem inde-ude. (Laden

er ikke en del af byrummets økonomi). Ved at smedjen åbnes mere op med større visuel kontakt, kan der skabes større tryghed.

To bakker og et solur er skabt af kunstnere fra FABRIKKEN for Kunst og Design, men værkerne er under forfald. Soluret flyttes til ny placering ved fast belægning, hvor dets farvespil igen kan opleves. Bakkerne 'strammes op' ved at eftergå beplantningen, tilføje en opholdskant ved bakkens fod og tilføje nye legefunktioner. (Skal ske i dialog med kunstnerne).

Eks. solur

Leg på bakke

Leg på bakke

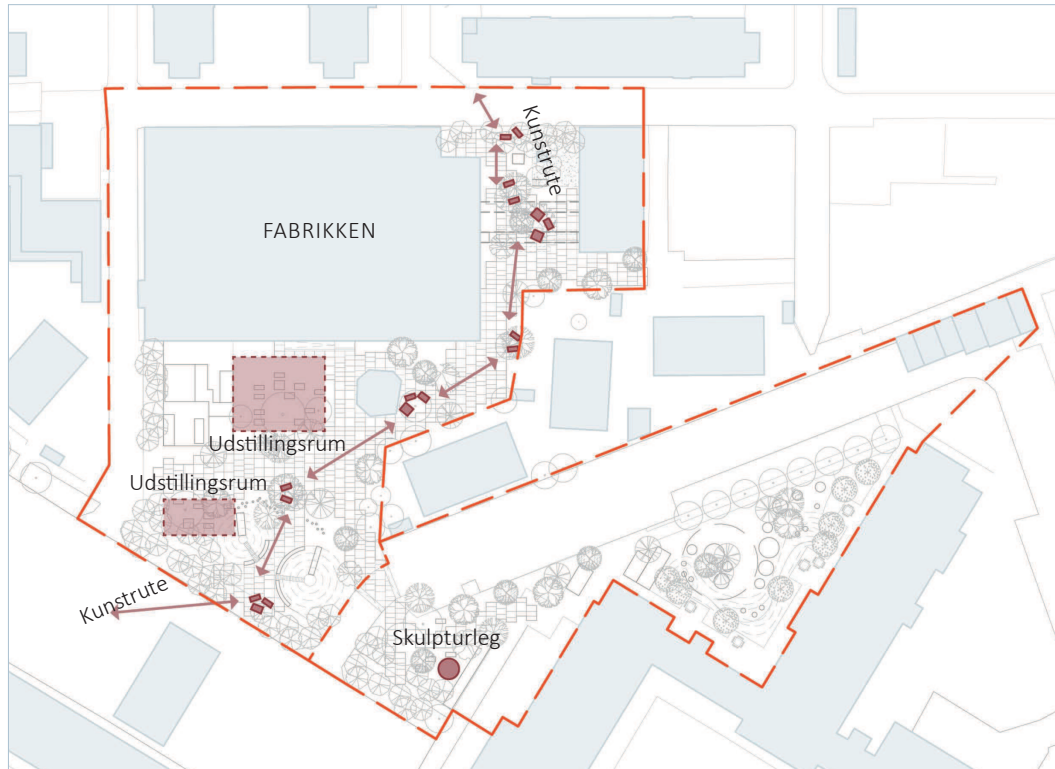

Fællesspisning ved laden

Transformation af smedjen

NY (PERMANENT) KUNST

Ny kunst består af en kunstrute, et udstillingsrum og skulpturleg.

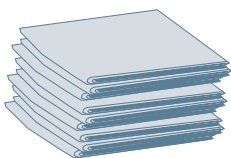
Kunstruten er både wayfinding og skolevej mellem Hørgården og Amager Fælled Skole. Kunstruten består af flere mindre lokaliteter af grusfelter med træer og bunker af udstrakte lagner. Fra hvert punkt skal man kunne se det næste punkt og i tilknytning til hver lokalitet, skal der være et kunstelement, der vækker nysgerrighed og taler til forskellige sanser. Belysning indtænkes og udformes

med kunstneriske tiltag.

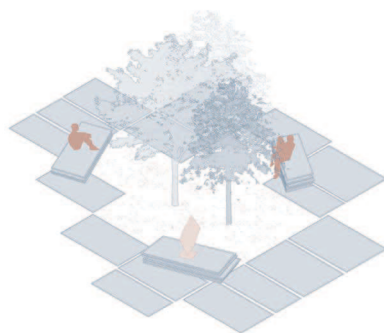
Udstillingsrum er områder med bunker af foldede lagner, der kan anvendes som base for kunstværker.

Skulpturleg er et større skulpturelt legeelement, der kan give karakter og legeværdi på samme tid.

De viste elementer skal udformes i dialog med kunstnere, for at sikre byrummets kunstneriske identitet.

Udstillingsrum

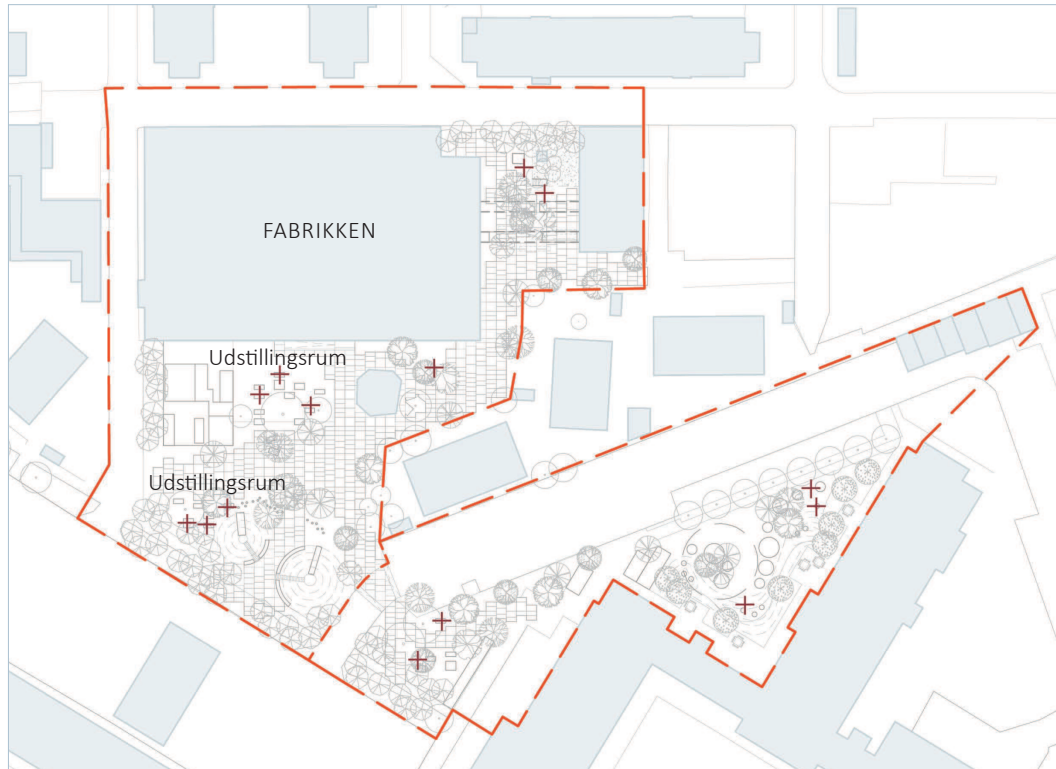

Kunstrute- ophold, beplantning og kunst

Skulpturleg

MIDLERTIDIG KUNST

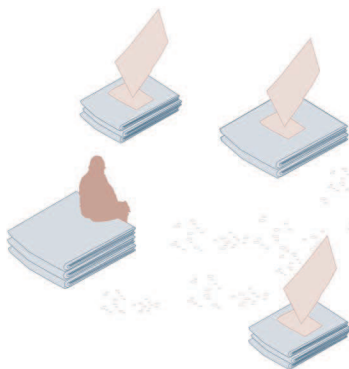
Diagram, 1:1500

Efter byrummet er anlagt og taget i brug skal ny kunst finde vej og sætte præg på byrummet. Som på et hvert andet galleri skal der være en løbende udskiftning af nogle værker, mens andre får en mere permanent karakter.

Byrummet er for alle, og dermed skal alle også kunne bidrage med værker, så der opstår et ejerskab til stedet. Der skal også være mulighed for, at kreative processer

kan udfolde sig i byrummet, så det ikke kun er fysiske værker, der giver oplevelsen af kunst.

Det er en vision at brugerne af byrummet bliver inspireret til at være sammen om noget i et kreativt miljø, i bred forstand (værksteder osv.). Men det er også afgørende, at byrummet kan stå alene uden, at dette foregår.

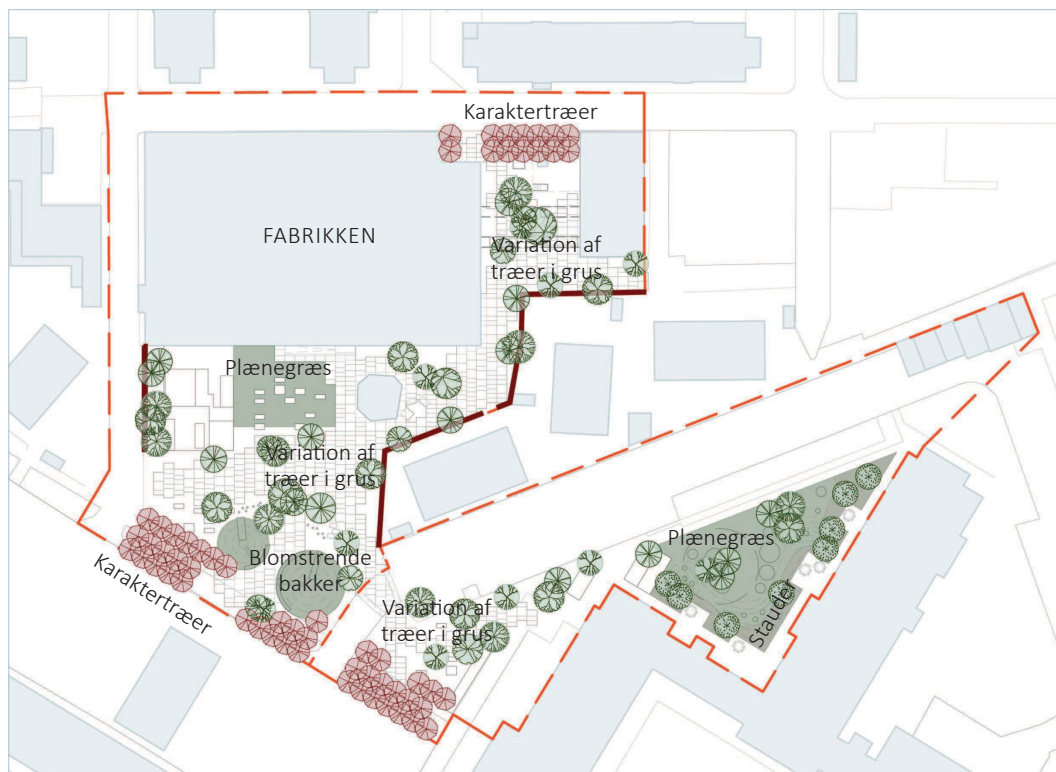
Udstillingsrum i brug

Samskabende kunst

BEPLANTNING

Diagram, 1:1500

Byrummet får en ramme, der er med til at definere stedet som sit eget sted. Mod veje plantes der en monokultur af opstammede træer med rødt løv. Mod boliger kombineres træplantningen med rød løvede hække. Rammen er så bred, at den også er et rum, man kan bevæge sig rundt i. Her kan man få en anden rumlig oplevelse end i den øvrige del af byrummet. Som kontrast til rammens monokultur, plantes der med stor artsvariation, i det de indre rum. Det betyder

forskellige træstrukturer, løv og blomstring, samt en større variation hen over året. Der vælges træer, som gavner biodiversiteten. Træerne står i grus, for at sikre gode oversigtsforhold ift. f.eks. kanyler. Græsflader begrænses til området nærmest Fabrikken og området ved Plejecentret.

Blomstrende urter og stauder findes på bakkerne og haveområdet ved Plejecentret til glæde og gavn for både mennesker og dyr.

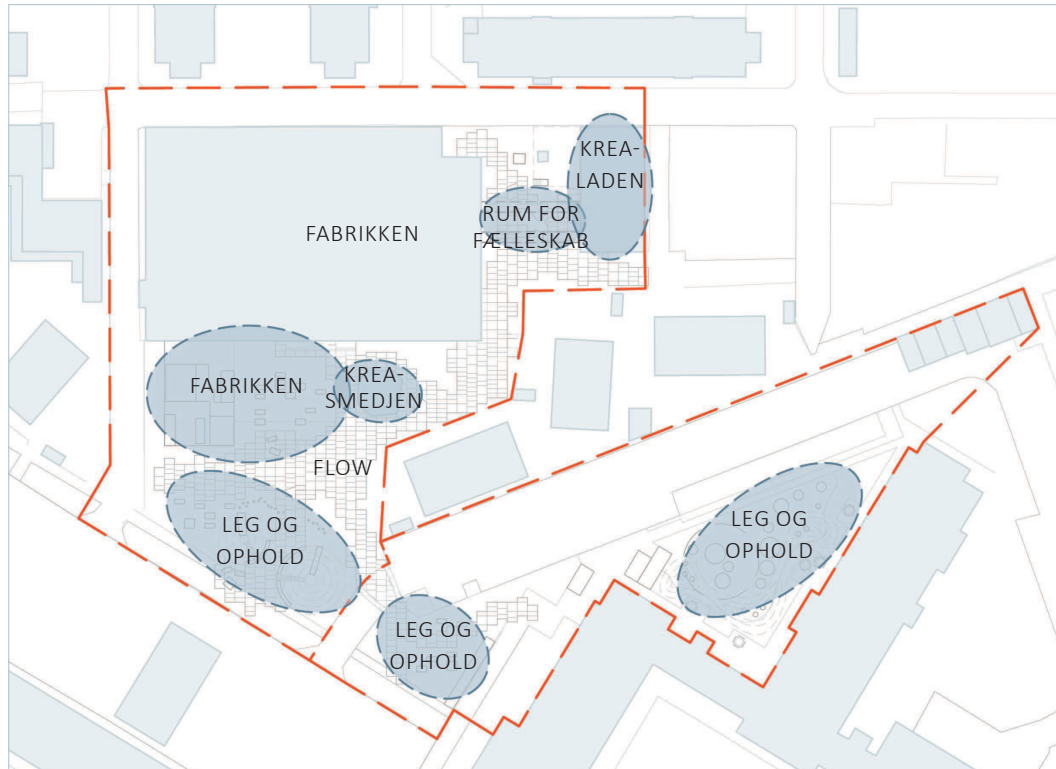

Principalsnit- Rammen:
Rødløvet karaktertræ i monokultur

Principalsnit- Rummet
Varierende træarter ift. farver, blomstring, strukturer mv.

RUMLIG OG FUNKTIONSMÆSSIG DISPONERING

Diagram, 1:1500

De nye byrum har en overordnet zonerings som vist på diagrammet. Det er vigtigt at disponering af byrummet tager hensyn til de forskellige brugere af området. Beboerne i Sundholm Syd har haver og boliger, der grænser op til byrummet, hvorfor leg og ophold ikke ønskes placeret for tæt på. Dog er leg et stort ønske og derfor væsentligt at indtænke. Hørgårdens beboere efterspørger et sted at samles om noget og en tryk skolevej. FABRIKKEN for Kunst og Design har et

arealbehov, der skal imødekommes for, at de kan sikre en attraktiv lokalitet med plads til både opbevaring og tunge værkstedsfaciliteter. Plejecentret har fokus på de nære arealer og, at tilgængeligheden til byrummet ved fabrikken er indtænkt, så det kan blive en destination for de ældre. Sundholm har et ønske om et sted, hvor mindre fællesskaber kan ske, og gerne drevet af personale.

Ophold

Leg

Fabrikkens område

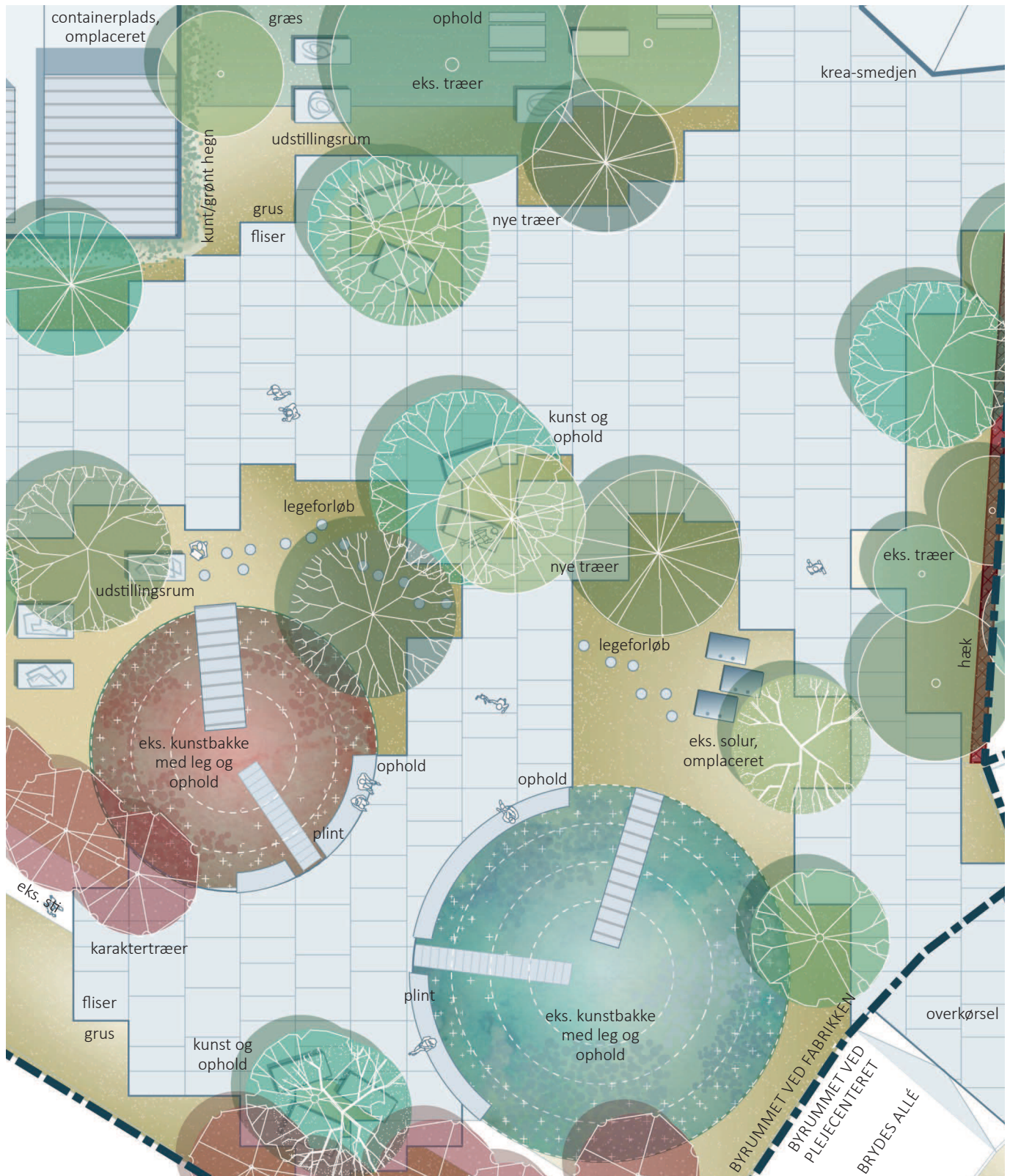

Fællesskab

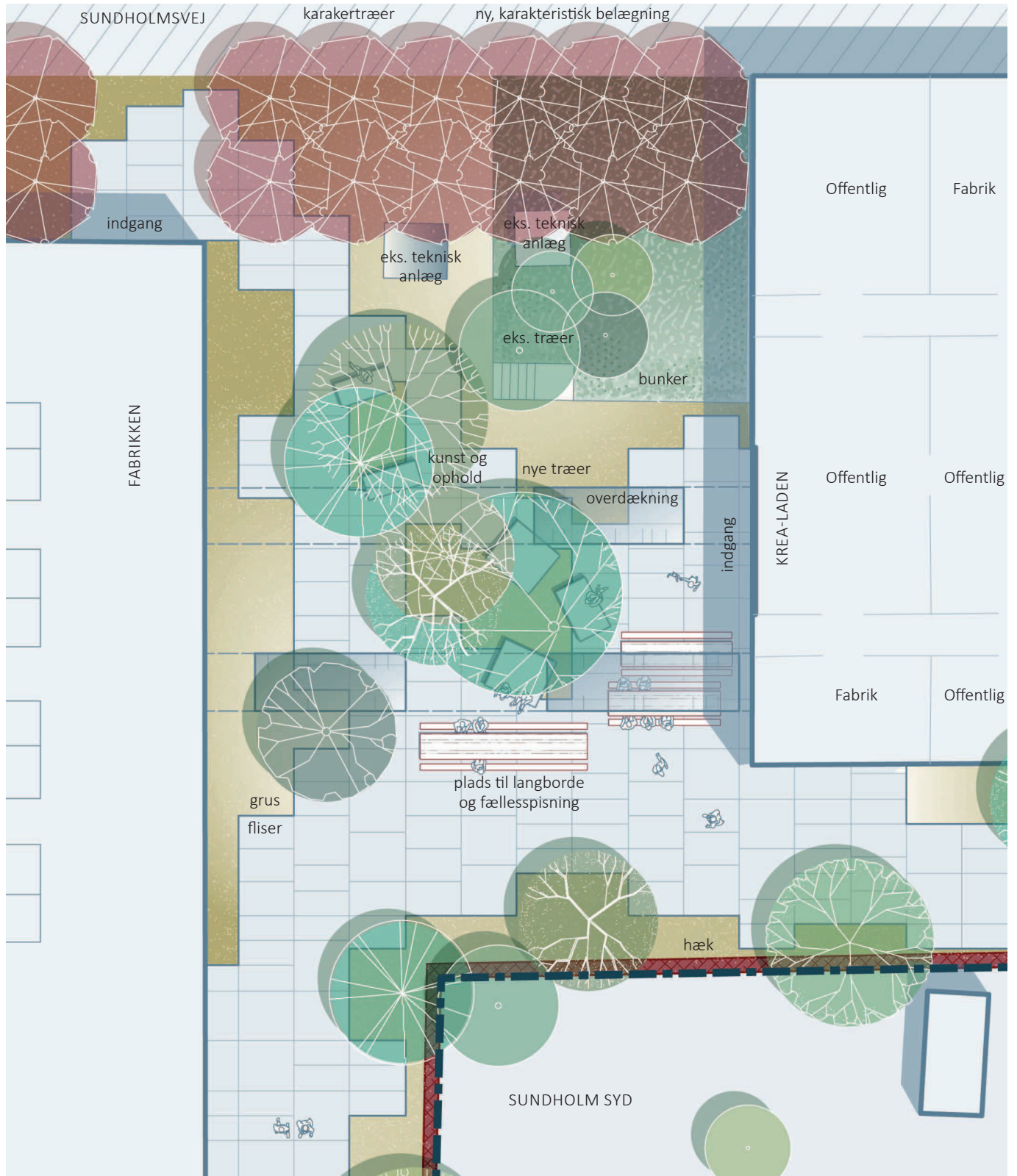

Kreativitet

FORSLAG TIL PLANUDSNIT, KUNST, LEG OG OPHOLD VED KUNSTBAKKERNE

FORSLAG TIL PLANUDSNIT, LADEN OG FÆLLESPLADSEN

LADEN OG FÆLLESPLADSEN

FABRIKKEN for Kunst og Design

Aktivitetscentret Sundholm

Laden

I dag

Laden

- centrum for nye
fællesskaber

4

Laden

Formål og vision

Laden i dag

Ved Sundholm står en gammel lade mellem Fonden FABRIKKEN for Kunst og Design (herefter Fabrikken) og grunden, hvor der anlægges midlertidige specialskoletilbud fra 2023 til ca. 2028. Laden ligger i projektafgrænsningen ved Fabrikken i Projekt 1 i forandringsplanen "Byrum mellem Hørgården og Sundholm" (herefter byrummet). Laden er af middel bevaringsværdig karakter og er oprindeligt et trædepot til Sundholm med en unik træstruktur kombineret med tegltag. Laden står tom og aflåst, men lokale aktører såvel som Teknik- og Miljøforvaltningen ser potentialer i laden og ønsker derfor at bevare og omdanne den til et sted for kreative og fællesskabsorienterede aktiviteter.

Vision

Laden skal være et nyt stemnings- og identitetsskabende mødested i området, hvor der er udadvendt aktiviteter og faciliteter med fokus på kreativ udfoldelse. Arealet kan fx benyttes af Fabrikken, socialøkonomiske erhverv, foreninger, kulturfunktioner og andre fællesskabsorienterede aktiviteter. Laden skal renoveres og transformeres, så den bevarer sin bevaringsværdighed, men samtidig åbner op til omgivelserne og skaber nye muligheder til aktiviteter. En omdannelse af laden vil danne et nyt mødested for beboere og besøgende samt understøtte flere øjne i nabolaget, der kan øge trygheden. Laden som socialt mødested kan tiltrække forskellige menneskers gang i området med hverdagsliv og flow og give grobund for møder på tværs i et sammensat område. Laden vil være en del af den positive udvikling sammen med byrummet mellem Hørgården og Sundholm.

Laden står ved Sundholm og er i dag tom og aflåst.

Projektet for Laden

Ønsker og idéer til projektet

Der er stor lokal interesse i, at laden indgår som en fællesskabende del af byrummet fra fx Sundholm Syd, Fabrikken og Sundholm. Laden har været en del af processen for byrummet mellem Hørgården og Sundholm, og lokale aktører har derfor også haft mulighed for at give inputs til denne del af byrummet.

I forbindelse med udviklingen af byrummet er der kommet indledende ønsker og idéer til omdannelsen og brugen af laden. Bygningen ønskes omdannet til at være en attraktion i området, hvor besøgende kommer forbi i forbindelse med arbejde eller fritid, og hvor fokus ønskes på kreative aktiviteter fx for børn og unge. Projektet kræver yderligere modning og vil blive udfoldet sammen med lokalområdet og evt. fonde. I det videre forløb skal sammenhængen til aktiviteterne i Hørgårdens beboerhus undersøges, så det ikke overlapper. Derudover skal der være opmærksomhed på den knappe plads rundt om laden og hvad de forskellige funktioner kræver af fx bil- og cykelparkering. Den endelige udformning skal udvikles i samarbejde med lokalsamfundet i regi af den kommende områdefornyelse.

Projektets forandringer

Faciliteter

Byrum

Laden

Nedenfor listes temaer, der har været omtalt til inspiration i det videre forløb.

Det Kreative

Der er stor efterspørgsel på aktiviteter med udgangspunkt i det kreative. Området byder på en del muligheder for bevægelse og sport, bl.a. med det kommende infrastrukturprojekt, men færre muligheder for de kreative. Kultur- og Fritidsforvaltningen bakker op om projektet og ønsker at indgå i dialogen om videreudviklingen af laden. I den forbindelse kunne foreningslivet være en oplagt samarbejdspartner med fx Kulturpiloterne eller en satellit af Børnekulturhuset på Amager. Konceptet kunne være som de bemandende idrætscontainere, fx kreacontainere. Socialforvaltningen oplever, at det kreative også går godt i spænd med beboerne fra Sundholm, som aktivitet for de udsatte borgere. Derudover er det tanken, at byrummet, som laden er en del af, har fokus på kunst, som hænger godt sammen med kultur og det kreative.

Aktiviteter til børn og unge

Der er nævnt to specifikke målgrupper, som laden med fordel kan rumme aktiviteter for. Den første er en gruppe af ca. 10-13-årige børn, som opholder sig meget på gaden i og omkring Hørgården og søger aktiviteter faciliteret af voksne. Den anden er 18+ unge, som ikke har mulighed for at være meget i hjemmet og mangler aktiviteter eller et sted at være. Inspirationen til kombinationen af byrum og aktiviteter til unge kan findes i områdefornyelsens Smedetoften. Det kunne overvejes at involvere en socialøkonomisk virksomhed som FRAK, der arbejder med fritidsjobs til unge, og som allerede er aktive i området. Derudover kan nærliggende daginstitutioner og skoler tænkes ind som lokale aktører med børn.

Foreningslivet

Flere har nævnt laden som ramme for foreningslivet. Det kunne fx være spejderne eller Bybi, som også er en socialøkonomisk virksomhed, der holder til i Sundholm.

Café

Der er udtrykt ønske om en lokal café, som understøttende for at skabe liv til byrummet og en funktion, der giver folk lyst til at blive længere i byrummet og i fællesskabet. Denne kan udformes på mange måder lige fra en mindre åbning i en bygning eller en reel café. Her kunne det også være oplagt med en socialøkonomisk virksomhed, som evt. kunne have fokus på at ansætte lokale.

Værksteder

I rådgivermaterialet til byrummet er det foreslået, at Fabrikken kan flytte nogle af sine eksisterende værksteder til laden. Derved skabes der mulighed for at nedrive en af de eksisterende små bygninger med værksted og opbevaring uden for Fabrikkens hovedbygning. At nedrive Fabrikkens værkstedsbygning kan hjælpe til at skabe en mere åben forbindelse fra Hørgården op til Sundholm gennem byrummet. Der kan også arbejdes med andre løsninger, men det er vigtigt at skabe en god forbindelse i byrummet, når forbindelsen mellem Plejecenteret og Sundholm er lukket af grundet specialskolebyggeriet.

Visionen om at laden bliver et samlende mødested

Illustration: Thing Brandt Landskab

Laden

Videreudvikling og realisering

Projektet for Laden ønskes videreudviklet i samarbejde med fonde, hvor projektet både består i en aktør- og borgerinddragelse efterfulgt af en omdannelse af bygningen samt indflytning af aktører. Projektet vil videreudvikles i regi af den kommende områdefornyelse. Projektet bør videreudvikles i relation til projektet for byrummet. Styregruppen for forandringsplanen for Hørgården med repræsentanter fra kommune og boligorganisation har fulgt processen med projektet og vil fortsat følge projektet i implementeringsfasen.

Projektet bør videreudvikles i relation til projektet for byrummet, da omplaceringen af Fabrikkens ene værksted er essentiel for at skabe det ønskede flow i området.

Økonomi

Projektet er ufinansieret og vil søges finansieret i kommende budgetforhandlinger evt. med medfinansiering fra fonde. Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet et overslag på renovering og omdannelse af Laden.

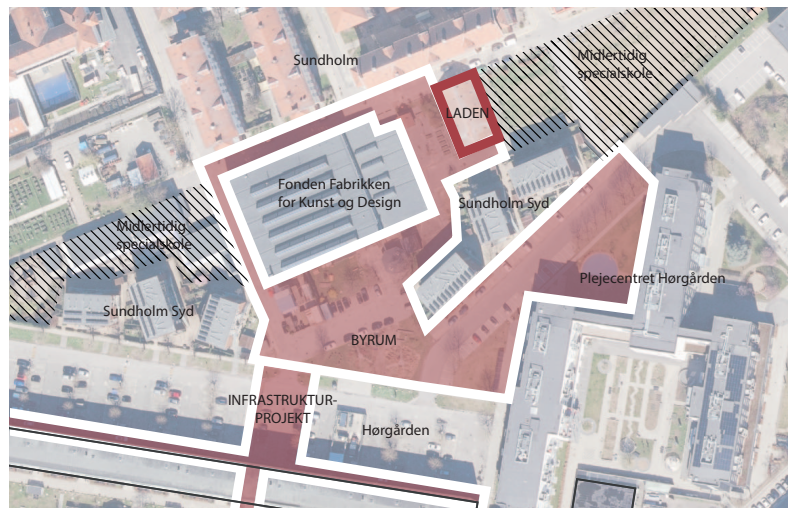
Tidsplan

Det forventes, at projektet modnes i regi af områdefornyelsen evt. sammen med fonde i de kommende år.

Ejerskab

Grundejer: Københavns Kommune

Projektejer: Teknik- og Miljøforvaltningen

Oversigtskort med omkringliggende projekter

Projektet understøtter følgende politikker og strategier i Københavns Kommune

- Politik for Udsatte Byområder (2017-)
- Arkitekturpolitik København (2017-25)
- Københavns Kommuneplan (2019)
- Værdifulde kulturmiljøer i København (Sundholm)
- Kultur- og Fritidspolitik (2020-23)
- Borgercenter Voksnes omstillingsplan (2021-24)
- Sikker By Strategi (2022-25)
- Fællesskab København - vision for 2025

Her ses eksempler på andre renoveringsprojekter

Foto: Nils Meilvang

Foto: Lars Gundersen

Foto: Bjarke Ørsted

Projekt 5 // forandringsplan for Hørgården

Peder Lykkes Vej

- en grøn og sikker kobling

5

Formål og vision

Vejen i dag

Peder Lykkes Vej er en bred og trafik tung vej, der opleves som både en fysisk og mental barriere i området. Vejen er støjende og afskærmer Hørgården fra at nå de attraktioner, der findes i den nyrenoverede Remiseparken.

Vejen er særligt usikker at krydse for bløde trafikanter. Der er en tunnel under vejen ved Tingvej, som benyttes i dagtimerne af bl.a. skoleelever fra Peder Lykke Skolen. Tunnellen opleves dog af mange som utryk og er ikke en forbindelse, der kommer Hørgårdens beboere til gode.

Samtidig er indgangen til den attraktive Remiseparken, som byder på bemandede legepladser og skønne grønne kvaliteter, hverken synlig eller inviterende fra Peder Lykkes Vej. Derfor ses et stort potentiale i at lede flere ind til parken.

Hørgårdens unge skal desuden krydse vejen for at komme til deres klub "Ungeværk Joker" i Sundby Idrætspark.

Strækningen som Peder Lykkes Vej er en del af, blev anlagt til at kunne rumme stor trafikkapacitet. Strækningen er kendetegnet ved en bred vejprofil på ca. 36 m., som primært er optaget til kørebane og parkering men også med grønne rabatarealer. Der er sidenhen blevet bygget nye infrastrukturer i området, og derfor er det ikke længere relevant med en så bred vejprofil.

Billede af Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

Vision

Vejen skal være sikker for bløde trafikanter at færdes på og lettere at krydse. Områderne bindes bedre sammen og attraktionerne i Remiseparken og de kommende aktiviteter i Hørgårdens hovedstrøg er lettere tilgængelige.

Peder Lykkes Vej omdannes til at være en grøn trafikåre med plads til rekreative områder, opholdszoner, sikre forbindelser for bløde trafikanter og fortsat med plads til den eksisterende trafik. Forventningen er også, at projektet vil bidrage til at reducere vejstøjen særligt på den nordlige del, som omfatter Hørgården og Peder Lykke Skolen med skabelsen af et rekreativt område.

Der opnås en bedre sammenhæng i området og et grønt rekreativt mødested for beboerne i hele kvarteret ved at indsnævre kørebanerne, fjerne parkeringspladser og skabe offentlige og grønne udearealer samt sikre overgange.

Projektet vil bidrage til trafiksikkerheden med sikre forbindelser for bløde trafikanter samt understøtte fremkommeligheden og sammenhængen til resten af byen.

En roligere og grøn forbindelse og strækning vil understøtte en positiv oplevelse af nabolaget og modvirke vejbarrieren som isolation fra resten af byen. Den rekreative del af projektet kan medvirke til at øge trykgheden med mere liv og øjne på stedet.

Projektets forandringer

Forbindelser

Faciliteter

Byrum

Projektet for vejen

Visionsplan for Peder Lykkes Vej

Områdefornyelsen Sundby har fået udarbejdet en visionsplan for hele vejstrækningen på tværs af Amager kaldet Fra Fælled Til Strand. Visionsplanen er udarbejdet af COBE, hvor Peder Lykkes Vej er en delstrækning heri. Den del af Teknik- og Miljøforvaltningen, der udarbejder forandringsplanen, har haft mulighed for at komme med input til delstrækningen.

Formålet med den samlede visionsplan er at skabe en forbindelse fra Amager Fælled til Amager Strand, der inviterer og inspirerer til at bevæge sig på tværs af Amager. En rute der kobler områdets parker og byrum sammen og skaber nye gade- og byrum. Forbindelsen skal være et attraktivt og grønt forløb, der skaber naturlige og inviterende forbindelser til naturen og trækker naturen ind i byens rum. Projektet skal skabe en intuitiv og sammenhængende forbindelse, som prioriterer blød trafik og giver plads til mere grønt i gaderummene. Visionsplanen er udviklet i tæt samarbejde med lokale borgere og aktører.

På siderne 50-55 i dette bilag ses udsnit af visionsplanen, som indeholder strækningen for Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen. Visionsplanen skitserer mulighederne for at omdanne hele vejprofilen og derved skabe mere plads til grønt og rekreativt areal og et nyt byrum foran Peder Lykke Skolen med ny belægning og aktiviteter. Planen er at flytte biltrafikken mod syd og dermed udvide rabatten mod nord særligt ud for Peder Lykke Skolen og give plads til det rekreative. Der fokuseres derudover på sikre overgange, der forbinder Hørgården, Remisevængerne og Remiseparken. Strækningen får frigivet areal til mere beplantning, som har karakter af park, hvilket trækker naturen ind i byen.

Med tiltag som forventeligt vil påvirke trafikadfærden og sænke bilernes hastighed på strækningen, kan det forventes at støjen også reduceres. Særligt på den nordlige del, da vejen flyttes mod syd.

Videreudvikling og realisering

Projektet for Peder Lykkes Vej ønskes videreudviklet og realiseret i de kommende år, hvor visionsplanen ligger grundlaget for den videre proces. Strækningen kan opdeles i delområder, så området udvikles over tid. Ønsket med forandringsplanen er at opstarte skabelsen af et fælles og aktivt byrum foran Peder Lykke Skolen samt overgange til Remiseparken og til Brydes Allé og dermed sikre bedre forbindelser for Hørgården. Dette skal ske i samarbejde med lokale aktører og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Økonomi

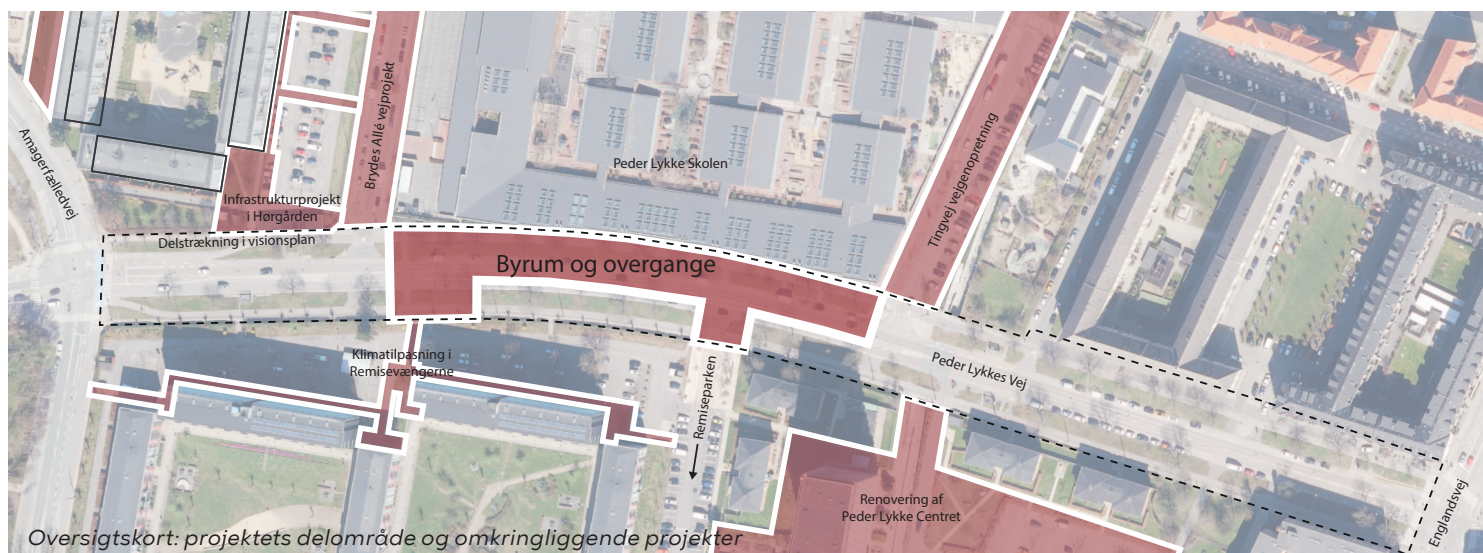
Projektet er ufinansieret og vil søges finansieret i de kommende budgetforhandlinger. Der er lavet et økonomisk overslag for omdannelse af den nordlige del af Peder Lykkes Vej mellem Brydes Allé og Tingvej, som inkluderer at omdanne vejprofilen, anlægge et grønt og rekreativt areal samt anlægge overgange. Estimerede anlægsudgifter på 24 mio. kr. i perioden 2024-2030.

Tidsplan

Videreudvikling af projektet sker i regi af områdefornyelsen fra år 2024 og anlægsprojektet forventes ibrugtaget i 2030.

Ejerskab

Grundejer: Københavns Kommune
 Projektejer: Teknik- og Miljøforvaltningen

Proces for udvikling af projektet

Rådgivere

Visionsplanen Fra Fælled til Strand er udarbejdet af rådgiverne COBE for Områdefornyelsen Sundby. Undervejs i rådgiverforløbet blev medarbejdere, der arbejdede med forandringsplanen, koblet på, da udviklingen af delstrækningen af Peder Lykkes Vej viste sig relevant for forandringsplanen.

Inddragelse af lokale aktører

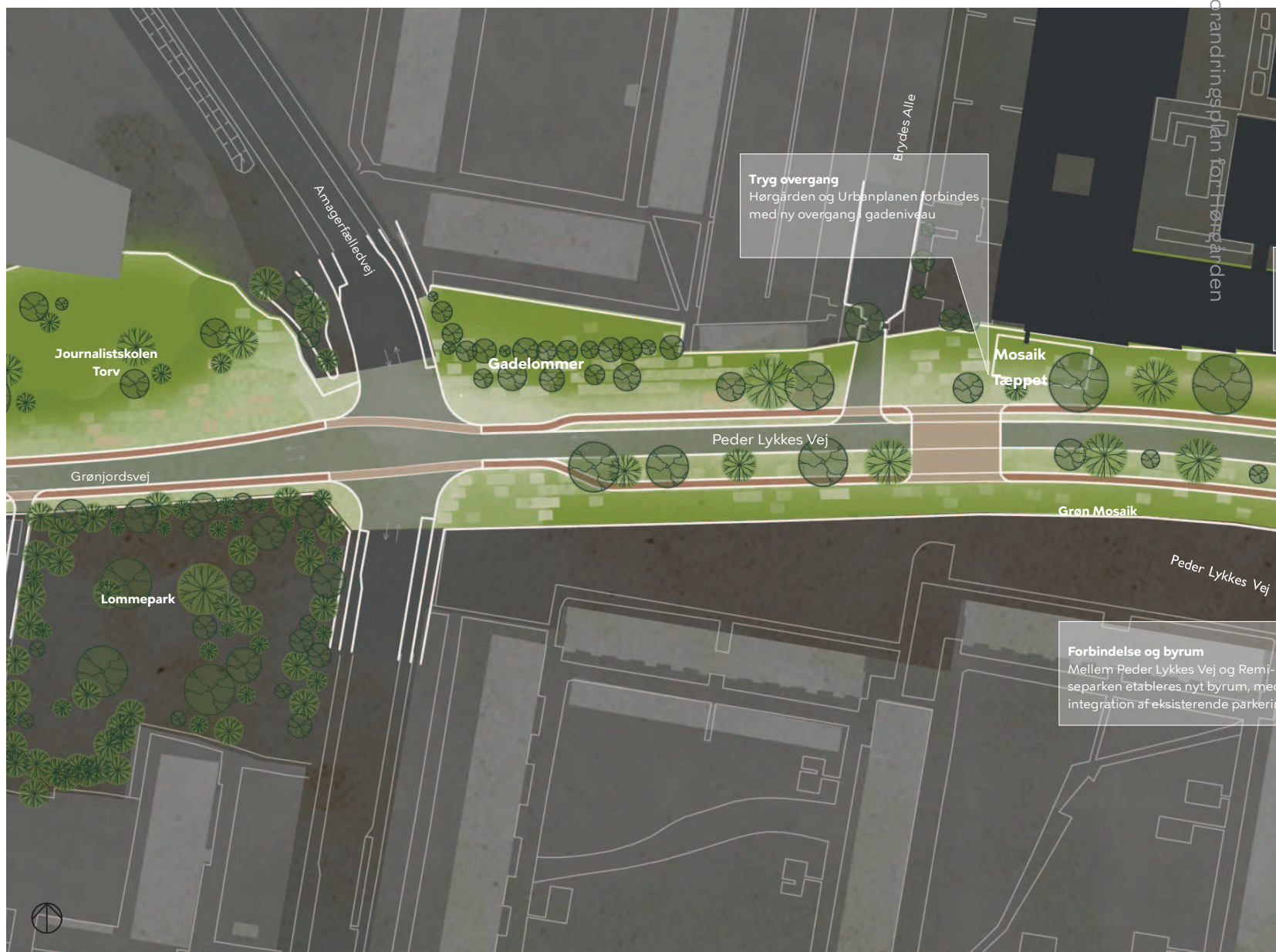
Delstrækningen af Peder Lykkes Vej har været en del af de to workshops med lokale aktører, som også omhandlede byrummet mellem Hørgården og Sundholm. De inviterede inkluderede repræsentanter fra de omkringliggende boliger, herunder Hørgården og Sundholm Syd, lokale foreninger og erhverv, kommunale institutioner og Amager Vest Lokaludvalg. På første workshop kom der inputs til Peder Lykkes Vej som barriere for Hørgården samt udfordringer og utryghed ved at krydse vejen fra Hørgården. På anden workshop var der umiddelbar opbakning til udkastet til COBE's visionsplan.

Styregruppen for forandringsplanen for Hørgården med repræsentanter fra kommune og boligorganisation har ligeledes modtaget et udkast til visionsplanen. Styregruppen vil fortsat følge projektet i implementeringsfasen.

Projektet understøtter følgende politikker og strategier i Københavns Kommune

- Politik for Udsatte Byområder (2017-)
- Biodiversitet i København (2022-50)
- Bynatur i København (2015-25)
- Arkitekturpolitik København (2017-25)
- Handlingsplan for trafikikkerhed (2021-25)
- Handlingsplan for vejstøj (2018-23)
- Kultur- og fritidspolitik (2020-23)
- Nul-vision for dræbte og alvorligt tilskadede i Københavns trafik (2025)

2. Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

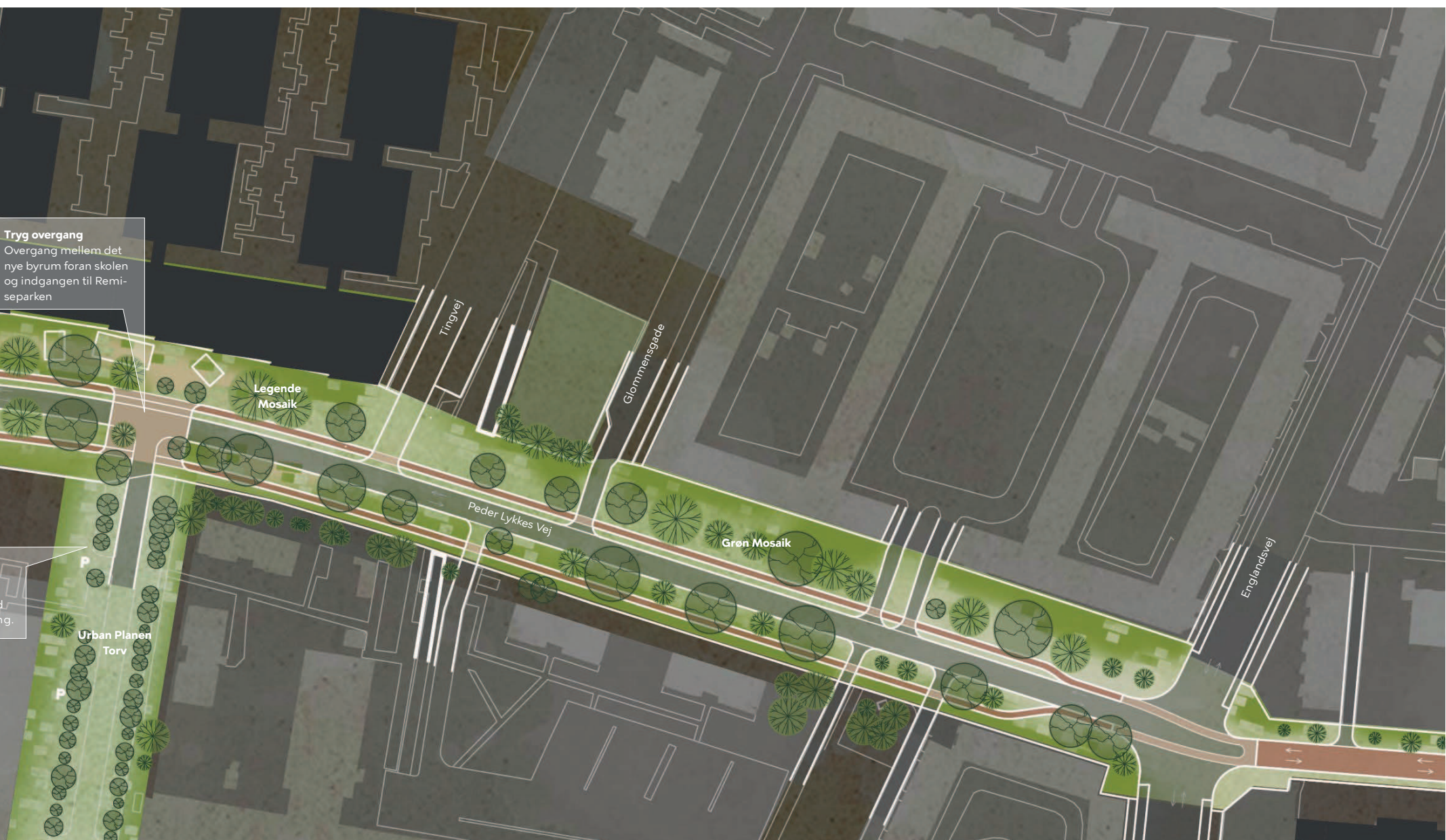

Anden delstrækning af Fælled til strand-forbindelsen ønsker at skabe et byrum for mennesker ved at omdisponere det eksisterende vejudlæg på Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen, således den unødne plads til bilisme i fremtiden reduceres markant og giver plads til aktiviteter i nærhed til skolen, bløde trafikanter og bynatur.

Der foreslås at vejen begrænses fra fire til to bilspor - et i hvert kørselsretning. Det vil medføre øget trafikikkerhed omkring skolen, skabe tryghed og gøre plads til byliv.

En hævet flade vil blive etableret på tværs af Peder Lykkes Vej og være med til at sænke trafikhastigheden og forbinde Skolen, Hørgården og Urbanplanen påny. Det vil skabe en fornyelse af området og samle på tværs af det brede og trafikerede vejtracé, som hører fortiden til. Den frigjorte plads vil ligeledes danne grobund for at kunne etablere en grøn sammenhæng mellem Amager Fælled, Urbanplanen og videre ind i Sundby.

Med en omprioritering af byrummet vil Peder Lykke Skolen redefineres og opleves som hjertet af området og fungere som mødested mellem delområderne.

Tryk overgang
Overgang mellem det nye byrum foran skolen og indgangen til Remiseparken

g.
P

Urban Planen Torv

Legende Mosaik

Grøn Mosaik

Tingvej

Glommensgade

Peder Lykkes Vej

Englandsvej

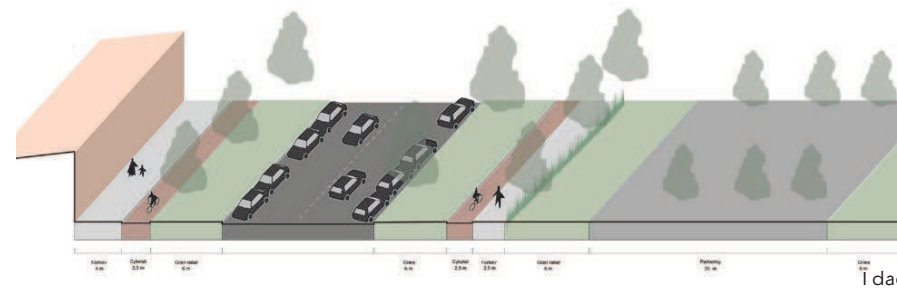
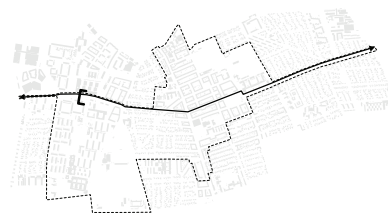
2. Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

2. Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

Snit

Peder Lykkes Vejs gadeprofil bliver radikalt anderledes med et nyt, indsnævret trafikareal, reduceret til kun to bilbaner. Foran skolen skabes et stort byrum beklædt med grøn mosaik og forvandlet til et trygt, børnevenligt rum.

Fremtidigt snit 1:200

2. Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

Beplantningsstrategi

Byskoven

På den anden delstrækning af Fælled til strand-forbindelsen vil naturtypen tage udgangspunkt i de eksisterende store skovtræer, som står langs vejen på Peder Lykkes Vej, hvor Spidsløn og Fuglekirsebær præger gaderummet.

Gaderummet ved Peder Lykkes Vej er bredt, hvilket giver mulighed for at etablere flere store træer og lave en større sammenhæng med byskovbeplantning. Træernes placeres således, at det er muligt for lyset at trænge ned gennem træernes kroner til skovbunden, hvilket giver en varieret beplantning i underskoven. I lysningerne og i skovbunden vil der blive plantet spiselige buske, såsom hindbær, brombær, ribs og solbær med en bund af spiselige urter af skovjordbær, vild gulerød og ramsløg, som vil blive suppleret af græsser.

Skoven vil indbyde til at blive benyttet af både naboer, som vil tage ophold, samt til skolebørn, der kan gå på opdagelse i skovbunden, indsamle bær og lære om spiselige planter.

Eksempler på træer

Fuglekirsebær

Spidsløn

Eksempler på buske

Ribs

Solbær

Eksempler på bunddække

Skovjordbær

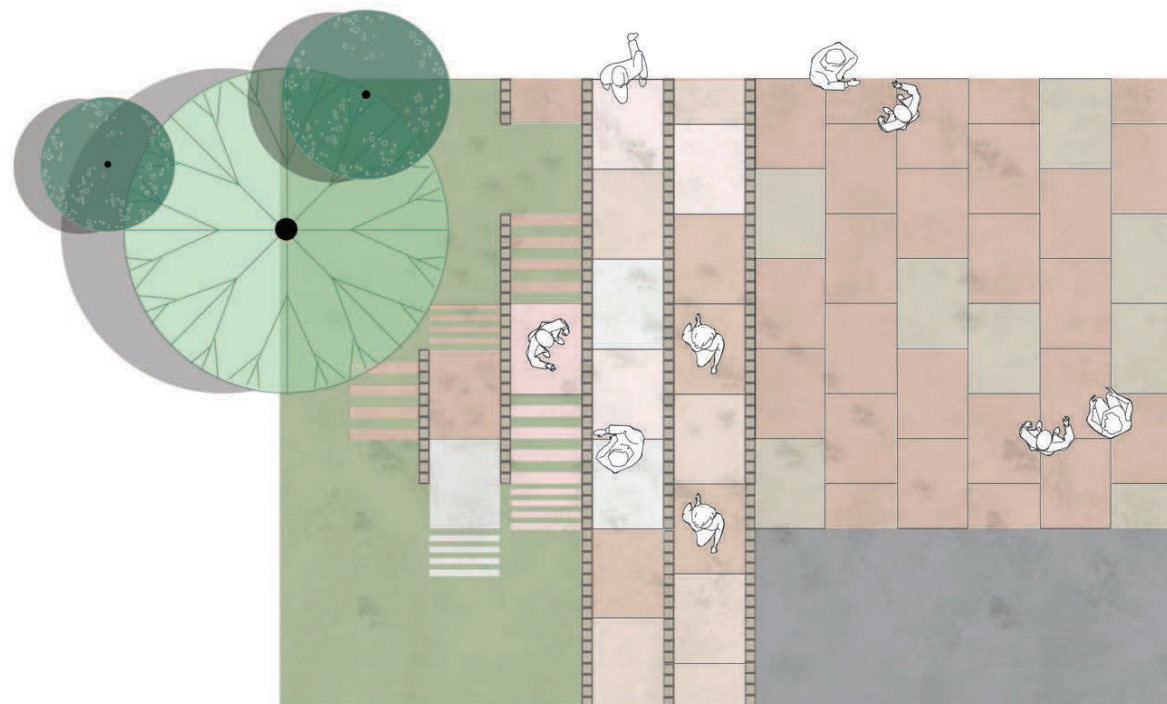
Vild gulerød

2. Peder Lykkes Vej ved Peder Lykke Skolen

Mosaik koncept

Mosaikkens kendetegn ved Peder Lykke Skolen er fleksibilitet og evne til at skabe store, varierede og trygge omgivelser i gadebilledet. Det vil danne en sammenhængende og nuanceret forplads til skolen og ankomst til Urbanplanen.

Et bygulv af fliser vil krydse gaden, som graduerer og opløses i nærhed til skolen, hvor striber af store grusfuger vil skabe en varierende ophold- og aktivitetszone med græsser, buske og spiselige urter.

55

Flisetæppe

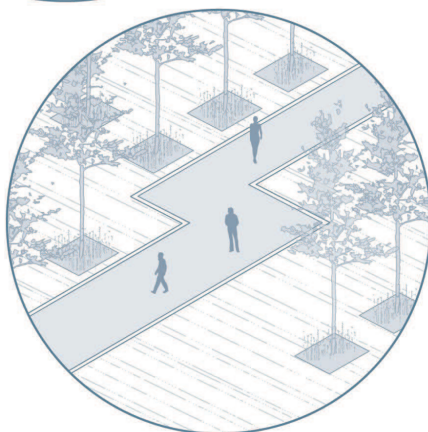
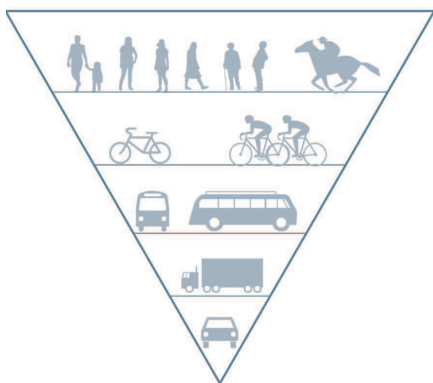
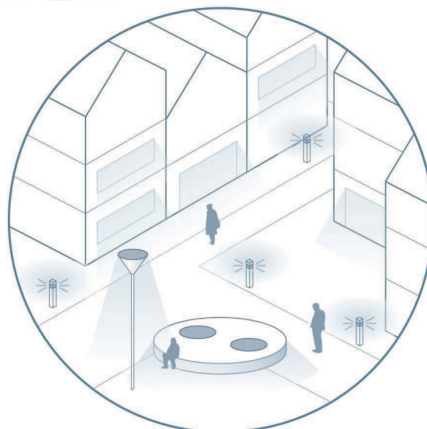
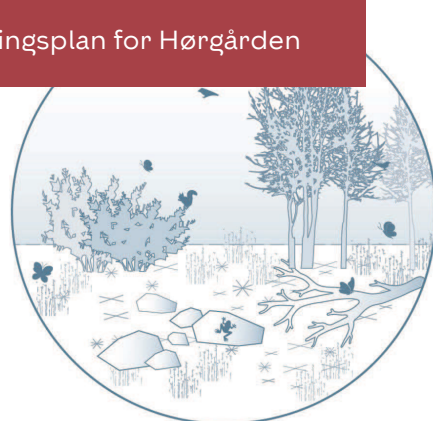
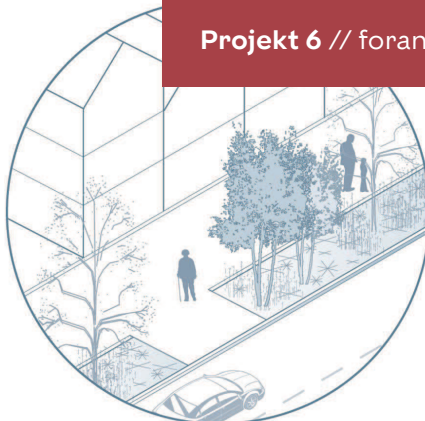
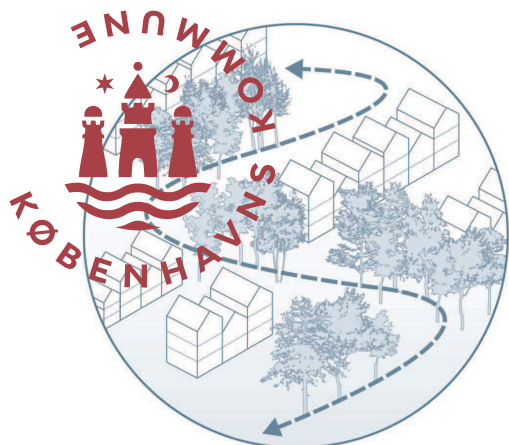
Grønne fuger

Legende landskab

Legende skulptur

Forbindelser og koblinger - sammenhæng i lokalområdet

6

Formål og vision

Hørgårdens relation til lokalområdet

Der er stort potentiale i at opgradere forbindelser og koblinger i hele området, så der skabes bedre flow til og fra Hørgården og ud i det omkringliggende kvarter. Dette projekt er et oplæg til at udforme kommende konkrete projekter, der skal forbedre forbindelser og koblinger i området.

En undersøgelse viser, at beboerne i Hørgården angiver et snævert defineret område omkring Hørgården som deres lokalområde. Hørgården er omkranset af store veje og parkeringsarealer, der afskærer boligområdet fra den øvrige by. Samtidig kan Hørgårdens bebyggelse virke afvisende for udefrakommende, bl.a. fordi der kun findes få synlige passager gennem området. Det kan også opleves svært at finde rundt i bebyggelsen. Hørgården opleves derfor som meget lukket om sig selv.

Vest for Hørgården ligger den trafikerede Amagerfælledvej. På den anden side af vejen ligger boliger og erhverv, men også supermarkeder, metrostationen DR Byen og Amager Fælled. Fra Hørgården opleves det ikke intuitivt at bevæge sig over til disse aktiviteter, bl.a. fordi Amagerfælledvej er en barriere og samtidig opleves DR's bagside med vareindkørsel afvisende.

Kort over lokalområdet

Nord for Hørgården ligger Sundholm, som adskilles af parkeringsarealer og uattraktive offentlige arealer.

Øst for Hørgården ligger klassiske karrébebyggelser, forskellige attraktive offentlige udearealer og bygaden Amagerbrogade. Veje, stier og passager er ikke forbundne, så det er svært at gennemskue, hvor man ledes hen.

Mod syd ligger den brede og trafikerede Peder Lykkes Vej. På den anden side af vejen ligger Remisevængerne, som minder om Hørgården i udtryk. Både Peder Lykkes Vej og Remisevængerne opleves som en barriere fra Hørgården til Remiseparken og den bemandede legeplads.

Vision

Hørgården skal være åben, tryk og inviterende for udefrakommende bløde trafikanter til gennemgang og ophold. Hørgårdens beboere skal nemt finde vej til de omkringliggende attraktioner som Remiseparken og Amager Fælled på cykel og gåben. Sikre og velfungerende forbindelser understøtter fremkommeligheden for bløde trafikanter til resten af byen og tilskynder til bevægelse. Eksisterende forbindelser og koblingspunkter skal styrkes og skabe sammenhæng til byrum. Hørgården skal fremover være et bindeled mellem attraktioner, byrum og øvrige forbindelser i området. Den hårde afgrænsning imellem Hørgårdens bebyggelse og resten af kvarteret skal i højere grad opløses og modvirke følelsen af isolation fra resten af byen.

Positiv udvikling i gang

Som det beskrives i Projekt 2 i forandringsplanen, arbejder boligforeningen 3B med et infrastrukturprojekt. Projektet omdanner de nuværende utydelige forbindelser og grønne overskudsarealer i Hørgården til indbyggende og tydelige byforbindelser med aktiviteter. Der vil skabes et tværgående hovedstrøg for bløde trafikanter fra Amagerfælledvej til Brydes Allé. Infrastrukturprojektet i Hørgården kan med fordel understøttes med overgange og tværgående forbindelser til den øvrige by og derved bryde store barrierer ned.

Projektets forandringer

Forbindelser

Forbindelser og koblinger med byrumsprincipper

Strategisk helhedsplan for området

På siderne 61-74 i dette bilag ses en strategisk helhedsplan, som er udarbejdet af Thing Brandt Landskab. Den indeholder analyser af området og strategier for forbindelser og koblinger med tilhørende byrumsprincipper. Koblinger skal forstås som knudepunkter på en forbindelse, der skal styrkes, for at forbindelserne fungerer som sammenhængende forløb. Koblinger kan være en krydsning af en vej eller sti, et knæk i forbindelsens forløb eller et møde med et byrum. Forbindelser og koblinger skal være intuitive, skabe åbenhed og klarhed i området og skabe bedre forhold for bløde trafikanter.

De intuitive forbindelser designes ud fra fire byrumsprincipper: beplantning, tryghed, forbindelser og koblinger.

Hvis beplantning prioriteres, giver det behagelige fysiske rammer i området, bidrager til en oplevelse af sammenhæng og biodiversiteten øges.

Tryghed skabes med god orientering, sigtbarhed og belysning, så forbindelserne er sikre og trygge for alle.

Forbindelserne skal være intuitive med fx pejlemærker undervejs. De skal tilgodese bløde trafikanter med plads til ophold og aktiviteter. Ubenyttede udearealer omkring forbindelserne kan aktiveres for at skabe naboskab og tryghed.

Koblingerne skal styrke de sammenhængende forløb ved hjælp af beplantning, skiltning, genkendelige elementer og sikre overgange.

Illustrationen viser et udgangspunkt for den samlede strategi for forbindelser og koblinger i området

Sammenhæng til nye aktiviteter i området

Ud over det omfattende infrastrukturprojekt er der stort potentiale i at skabe forbindelser og koblinger til øvrige nye aktiviteter i området.

Byrum

Byrummet mellem Hørgården og Sundholm kan med fordel forbindes bedre med det omkringliggende område for at styrke sammenhængen i området og de mange besøgende kan finde vej fra resten af kvarteret.

Mulig fortætning

Boligforeningen 3B arbejder med at fortætte området med bl.a. seniorenede boliger samt private boliger, hvor institutionsbaracker og butikstorvet er placeret i dag. Projektet vil skabe nye offentlige byrum og udadvendte aktiviteter, som har potentiale til at blive understøttet af forbindelser til byen omkring.

Bemandede legepladser

Københavns Kommune har en bemanded legeplads ved Kornblomstparken nordøst for Hørgården. I dag er der ikke en åbenlys forbindelse til legepladsen, som kan understøtte at børn og unge fra Hørgården benytter aktiviteterne. Det samme gør sig gældende for den bemandede legeplads i Remiseparken syd for Hørgården. Bl.a. derfor peger et andet projekt på at styrke overgangene på Peder Lykkes Vej.

Udvikling vest for Hørgården

Området ved DR-byen er under udvikling med nye boliger, erhverv, detailhandel og en kommende journalisthøjskole. Derudover er der forslag om, at M5-forbindelsen til Københavns Hovedbanegård skal kobles på DR-byens metrostation og gøre det til et knudepunkt om ca. 10 år. Alt dette vil have betydning for flowet i området, og om der opstår behov for nye forbindelser eller koblingspunkter.

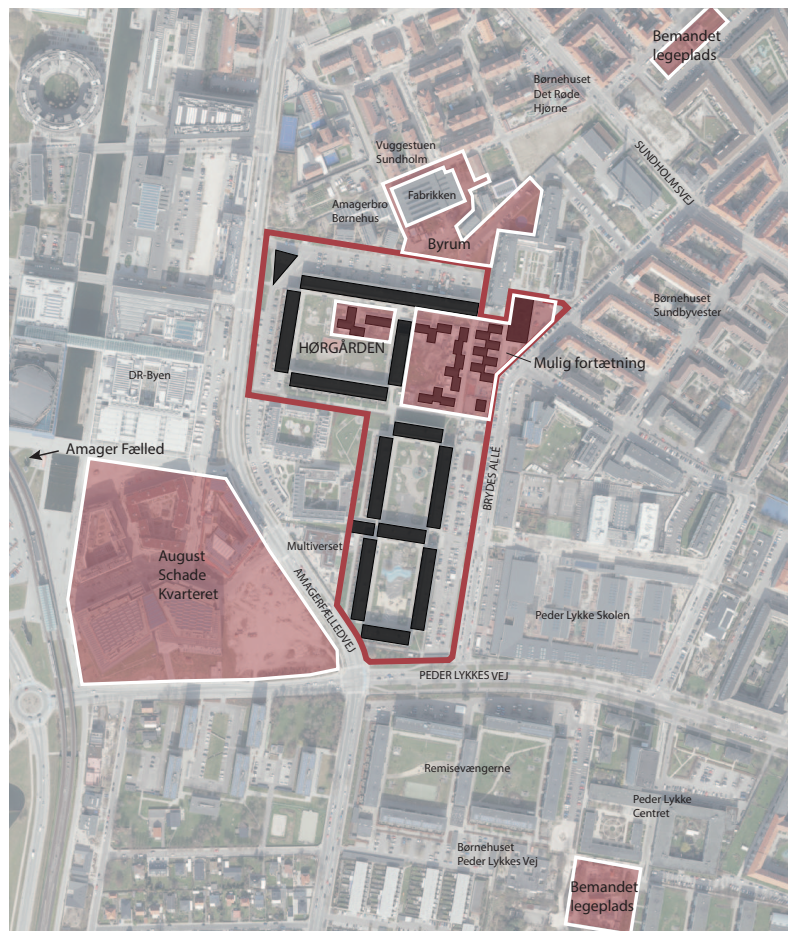
Amager Fælled

Amager Fælled er en nærliggende attraktion og et rekreativt område for Hørgården. Der vil i den kommende tid skabes bedre adgangsforhold og bygges nye brugerfaciliteter med opholdsmuligheder, toiletter, grillpladser og naturformidling. I den forbindelse har Kultur- og Fritidsforvaltningen søsat projektet "Naturpark for alle", der har til formål at få udsatte borgere og etniske minoriteter samt hele nærområdet til at benytte naturen og Amager Fælled i højere grad, end de gør i dag. Det er især børn, unge og familier i Remisevængerne og Hørgården, der er målgruppen. Det vil være nærliggende i sammenhæng med de nye faciliteter at styrke forbindelsen over til fælleden.

Her ses eksempler på forbindelser og koblinger, der kan arbejdes med.

Oversigtskortet viser de nævnte aktiviteter i området.

Proces for videreudvikling af projektet

Videreudvikling og realisering

Den strategiske helhedsplan lægger grundlaget for den videre proces med at understøtte eksisterende og skabe nye forbindelser og koblinger i området. Projektet udvikles i regi af den kommende områdefornyelse i samarbejde med boligforeningen 3B og områdets borgere og øvrige interessenter. Styregruppen for forandringsplanen vil ligeledes følge projektets udvikling.

Økonomi

Der er på nuværende tidspunkt ikke udpeget, hvilke forbindelser og koblingspunkter i relation til Hørgården, der ønskes at fokusere på. Derfor er det ikke muligt at estimere beløbet for projektet.

Tidsplan

Det forventes, at projektet modnes i regi af områdefornyelsen i de kommende år.

Ejerskab

Grundejer: vil være afhængig af hvilke grunde og strækninger, der skal arbejdes videre med.
Projektejer: Teknik- og Miljøforvaltningen

Projektet understøtter følgende politikker og strategier i Københavns Kommune

- Politik for Udsatte Byområder (2017-)
- Biodiversitet i København (2022-50)
- Københavns Cykelstrategi (2011-25)
- Nul-vision for dræbte og alvorligt tilskadekomne i Københavns trafik (2025)
- Fællesskab København - vision for 2025

BILAG STRATEGISK HELHEDSPLAN

INDHOLDSFORTEGNELSE

ANALYSER

Et mangfoldigt bybillede	64
Tværgående fodgænger- og cykelflow	65

STRATEGIER

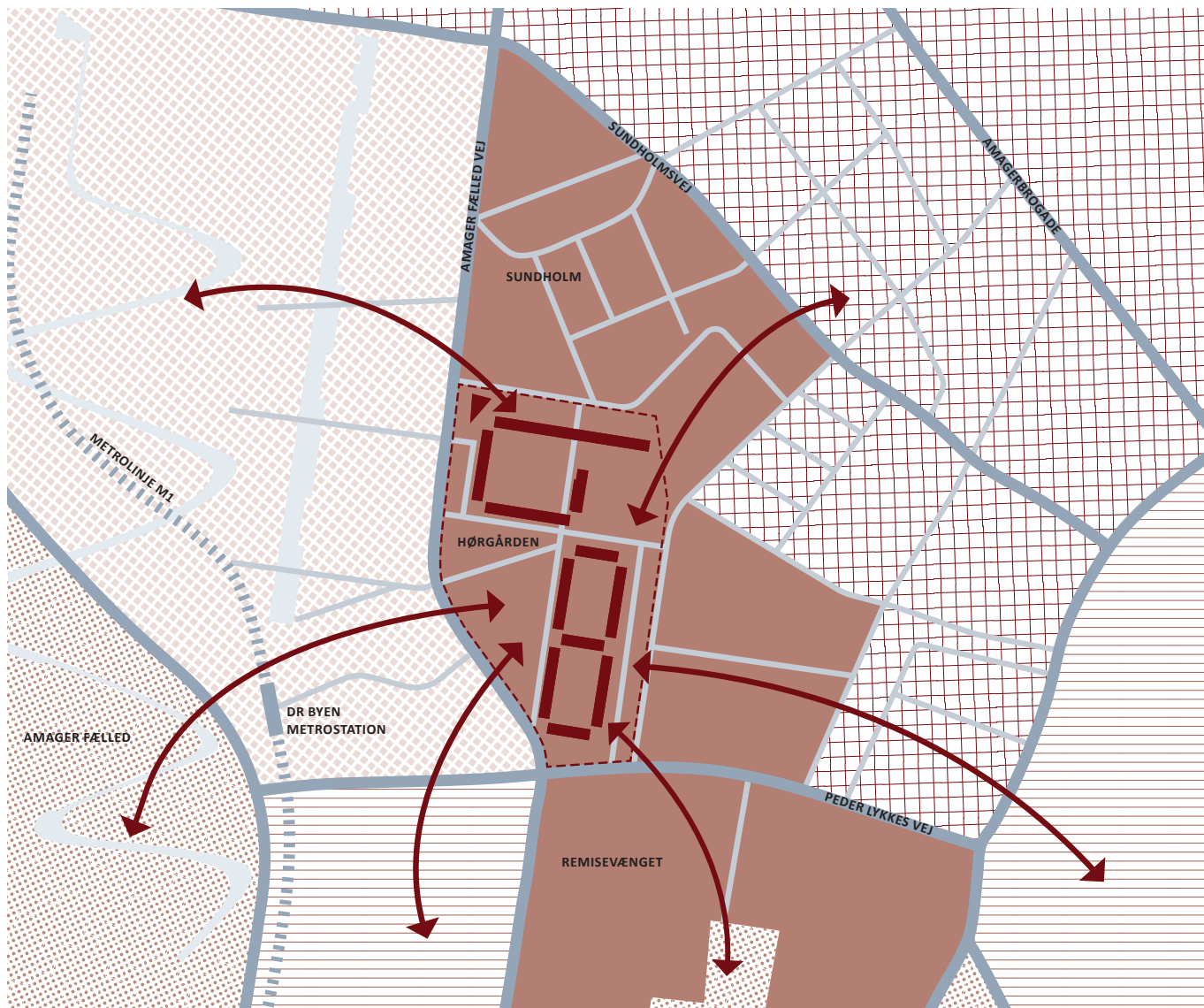
Forbindelser	67
Koblinger	68
Samlet strategi	69

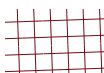

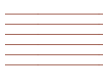
BYRUMSPRINCIPPER

Byrumsprincipper for beplantninger	71
Byrumsprincipper for tryghed	72
Byrumsprincipper for forbindelser	73
Byrumsprincipper for koblinger	74

ANALYSER

ET MANGFOLDIGT BYBILLEDE

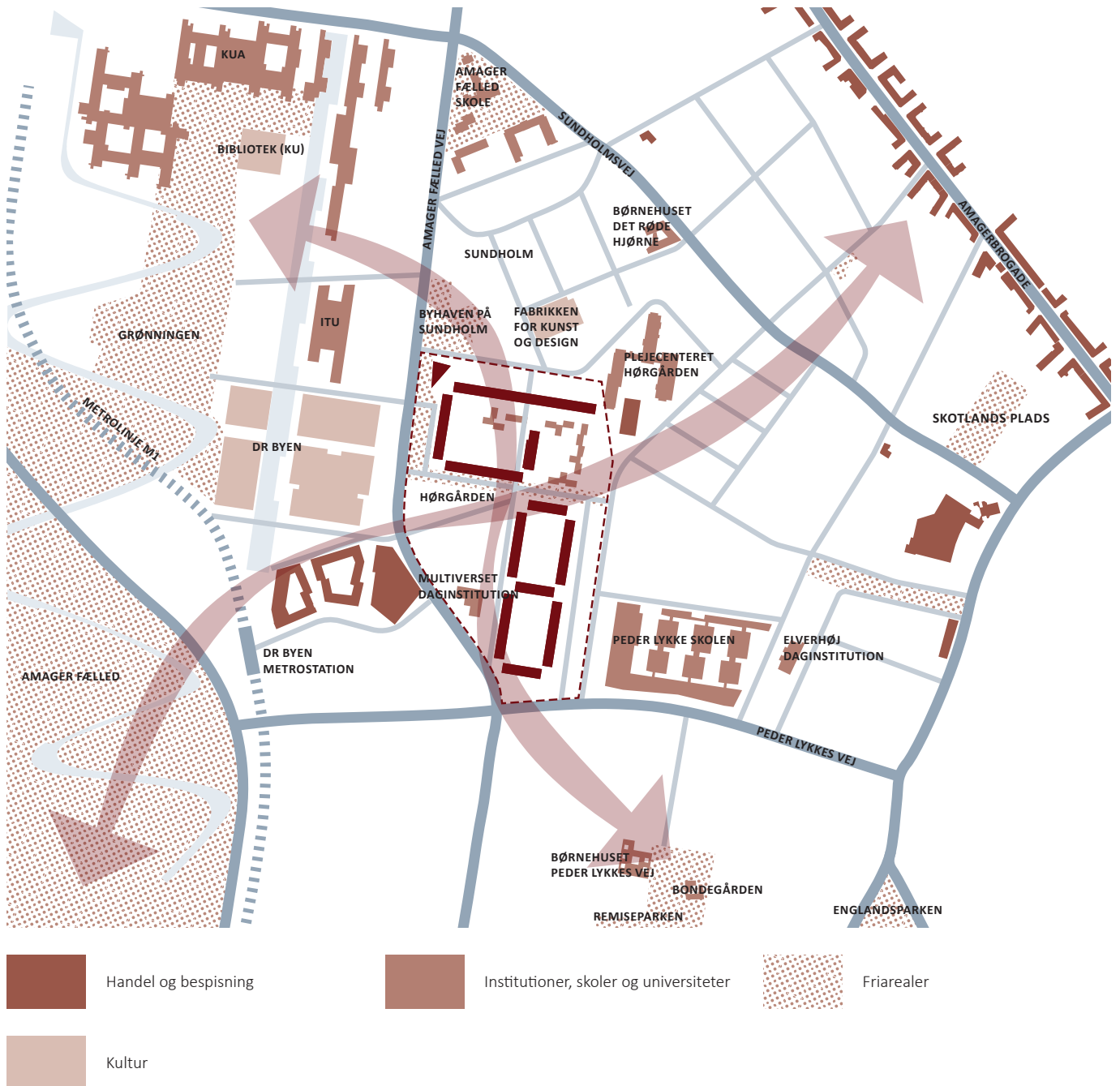
	Hørgården, andre almene bebyggelser og institutioner		Amagerbro; boliger, institutioner og småerhverv		Parker og naturarealer
	Ørestad Nord; erhverv, institutioner, bolig og universitet		Haveforeninger og enfamiliehuse		

Hørgården ligger i en nord-sydgående lomme, bestående af alment etagebyggeri og kommunale institutioner. De omkringliggende kvarterer består mod vest af Ørestad Nord med blandet erhverv, institutioner, bolig og universitet, samt Amager Fælled og haveforeninger syd for Ørestad Nord. Nord-øst for ligger Amagerbro med blandet by, primært bestående af boligbebyggelser, småerhverv og institutioner. Den tilstødende del af Sundbyerne ligger med enfamiliehuse syd-øst for Hørgården. Kvartererne

har forskellige beboersammensætninger, ligesom deres rumlige kvaliteter og attraktioner varierer.

Hørgården fremstår i dag lukket og indadvendt. Som følge af det igangværende infrastrukturprojekt, åbnes Hørgården op mod omgivelserne. Hermed bliver boligbebyggelsen et aktiv, der kan understøtte et mere mangfoldigt bybillede.

TVÆRGÅENDE FODGÆNGER- OG CYKELFLOW

Hørgården er centralt placeret mellem områdets største attraktioner; Amager Fælled, DR-byen, metrostationen, KU, detailhandlen og cafélivet på Amagerbrogade, Remiseparken og Englangsparken/Sundby Idrætspark. Hertil ligger boligbebyggelsen omgivet af institutioner, uddannelse, skoler og arbejdspladser

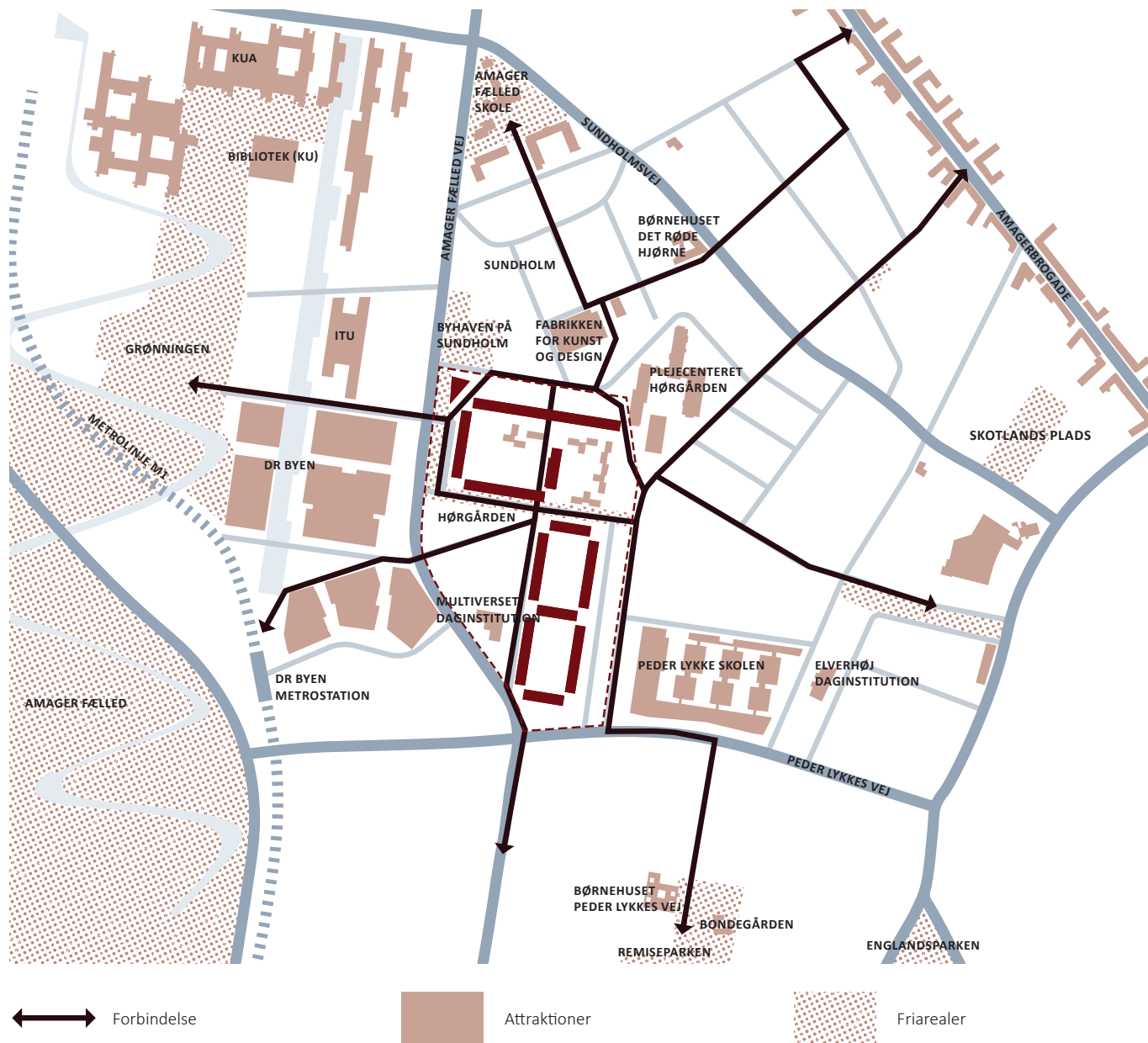
De forskellige rekreative, kulturelle og kommercielle funktioner er aktiver, som genererer byliv og er med til

at styrke bydelen som et attraktivt sted at bo og opholde sig. Bylivet kan styrkes gennem et bedre fodgænger- og cykelflow på tværs af kvartererne.

Med den centrale placering har Hørgården potentiale til at blive et bindeled mellem områdets boliger, institutioner, rekreative, kulturelle og kommercielle tilbud.

STRATEGIER

FORBINDELSER

En sammenhængende og indbydende by kræver gode forbindelser mellem boliger, skoler, institutioner, kulturelle, kommercielle og rekreative funktioner. For at forankre Hørgården i byen er det essentielt, at fremtidige indsatser fokuserer på de fysiske forbindelser.

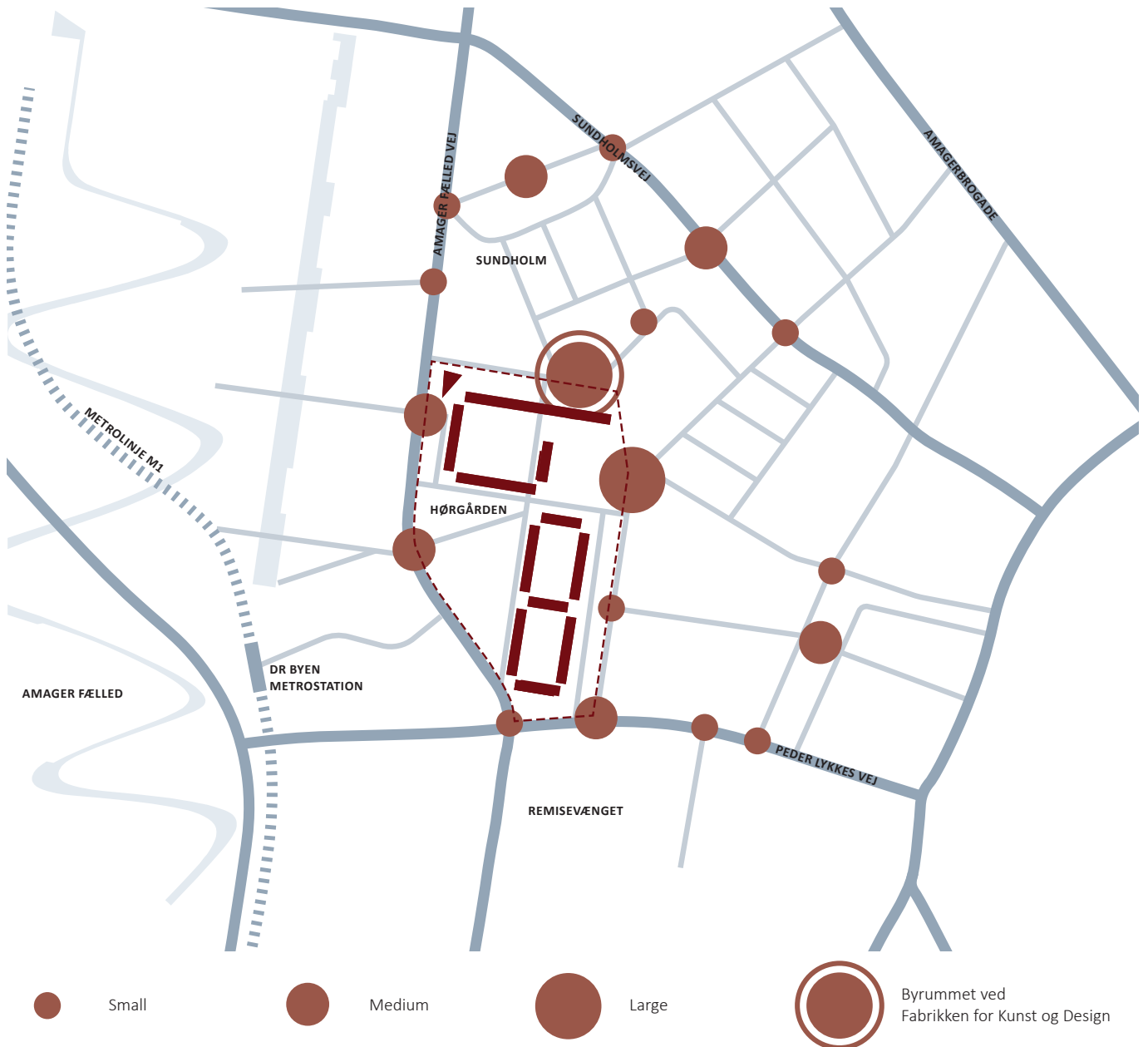
De nye initiativer i Hørgårdens uderum skal være til glæde for en større brugergruppe end Hørgårdens beboere. Det vil understøtte et mere mangfoldigt bybillede, som middel til en mere socialt bæredygtig bydel. Styrkelsen af tværgående fodgænger- og cykelforbindelser understøtter Københavns Kommunes vision om bedre

forbindelser på tværs af Amager – Fra Amager Fælled til Amager Strandpark. For at sikre en tryggere vej til skole er det en forudsætning, at fodgænger- og cykelforbindelser styrkes i et centralt nord-sydgående forløb gennem Hørgården.

Kortet viser netværket af prioriterede cykel- og gangforbindelser, som skaber bedre kontakt mellem Hørgården og den omkringliggende by.

De fysiske greb for forbindelserne udfoldes under 'Byrumsprincipper for forbindelser'.

KOBLINGER

Forbindelserne mellem Hørgården og de omkringliggende attraktioner skal styrkes som flydende og intuitive fodgænger- og cykelforløb. Det betyder, at forbindelserne har så få stop som muligt. De steder hvor forbindelserne er punkteret, styrker koblinger det rumlige forløb.

Koblingerne 'lapper' punkteringer i forbindelserne med fysiske greb, der pejler fodgængere og cyklister på rette vej. Det kan være en krydsning af en vej/sti, et knæk i forløbet, en uklar grænse mellem to byrum eller et areal, som krydses af en eller flere forbindelser.

Alt efter skala og byrumsfunktion kategoriseres koblingerne som small, medium eller large.

Der er udarbejdet et skitseforslag for Byrummet ved Fabrikken for Kunst og Design, som er et eksempel på en 'large' kobling. Skitseforslaget er vedlagt som bilag til projektbeskrivelse 1.

De fysiske greb for koblingerne udfoldes under 'Byrumsprincipper for koblinger'.

SAMLET STRATEGI - FORBINDELSER & KOBLINGER

↔ Forbindelse

● Small

● Large

■ Attraktioner

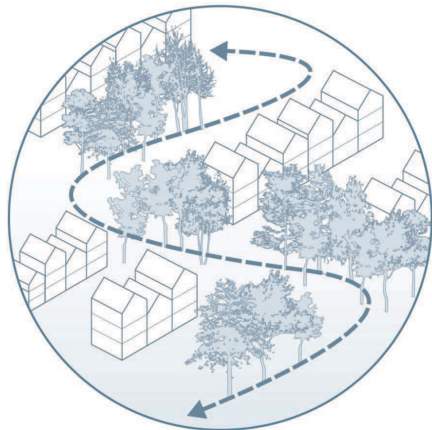
● Medium

● Byrummet ved
Fabrikken for Kunst og Design

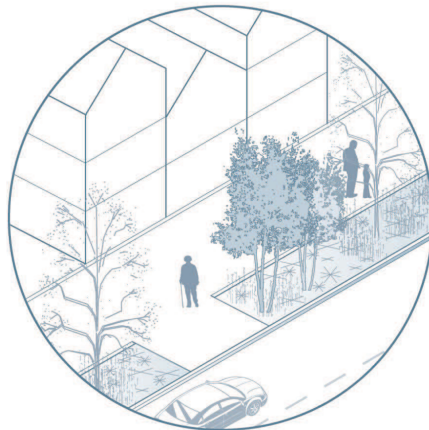
⋯ Friarealer

BYRUMSPRINCIPPER

BYRUMSPRINCIPPER FOR BEPLANTNINGER

Sammenhængende volumener

Udnyt kvadratmeterne

Sikring af diversitet

Behagelige rammer, der tiltrækker byens mange forskellige borgere, er første skridt mod en socialt bæredygtig by i og omkring Hørgården. Beplantningsstrategier skal tage højde for det gode mikroklima, varierende sanseindtryk og god orientering.

Beplantninger prioriteres over belægninger. Det være sig i det små, hvor uudnyttede arealer tilplanlægges, og i større skala, hvor der skal planlægges for sammenhængende volumener.

Sammenhængende volumener

Beplantningsvolumener skal indtænkes på bystrategisk niveau, så der opnås maksimal effekt på tværs af skala; fra byrum til bydel.

De store sammenhængende volumener er vigtige for at opnå faktiske klima- og biodiversitetsmæssige fordele. Prioriteringen af grønne korridorer understøtter Kommunens strategier for biodiversitet, klimatiltag og forbindelserne på tværs af Amager.

Der skal sikres plads til beplantninger langs vej- og stiforløb. Formålet er dels at forbinde flora- og faunapassager, og dels at styrke forbindelsernes rumlige forløb.

Udnyt kvadratmeterne

Indtænk beplantninger alle steder hvor det er muligt. Rabatter, heller og 'restarealer', som typisk er belagte, indtænkes i den overordnede beplantningsstrategi. Det kan opnås ved f.eks. at stille krav til grønne reetableringer efter vejarbejde eller facaderenoveringer.

Sikring af diversitet

Fremtidige tiltag skal tage ansvar for at fremme biodiversiteten gennem resiliente beplantninger, der er indtænkt i omgivelserne.

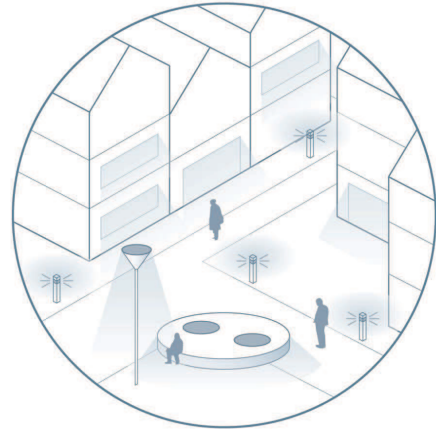
Økologiske og æstetiske sammenhænge i og omkring Hørgården, opnås med en langsigtet beplantningsstrategi. Strategien skal indrage forskellige beplantningslag og strukturer, varierende vækstforhold, artsvariation og tage højde for den eksisterende flora og fauna.

Beplantningsprincipper sammentænkes med stærke arkitektoniske greb, der samtidig understøtter behageligt mikroklima, orientering, sanselighed og rumskabelse.

BYRUMSPRINCIPPER FOR TRYGHED

Plads til alle

Brug af forskellige lysætning

Følelsen af tryghed skaber grobund for gensidig respekt og sameksistens. Med styrkelsen Hørgårdens tilknytning til de omkringliggende kvarterer, vægtes byrumsløft, der skaber større tryghedsfølelse for brugerne.

Sigtbarhed, god orientering, heterogene byrumsforløb og invitationer til ophold er nøgler som understøtter følelsen af tryghed.

Plads til alle

Den trygge by har plads til alle – men ikke altid på samme sted. Med en større variation i by- og gaderummene, sikres muligheder for ophold og aktivitet, for forskellige brugergrupper.

Diversitet er en kvalitet, som skal dyrkes i skala, sanselighed, faciliteter og aktiviteter.

Det er en målsætning for fremtidige byrumsløft, at de både samler forskelligheder og allokerer arealer til enkelte brugergrupper.

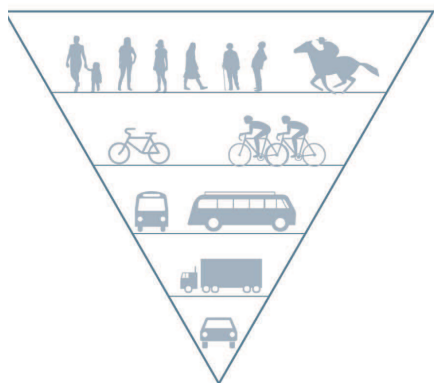
Brug af varieret lysætning

Der udtænkes belysningskoncept før valg af armatur. Oplysning af by- og gaderum skal først og fremmest skabe

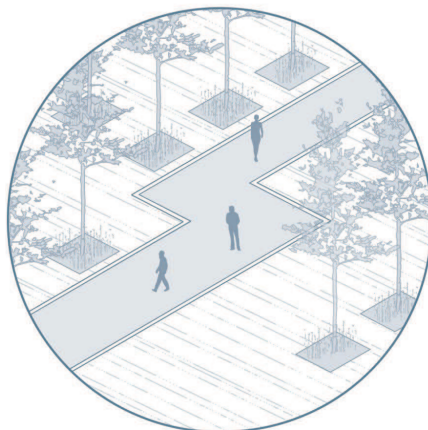
god orientering og sigtbarhed. Blænding og overoplyste byrum undgås.

Ny lysætning indtænkes i eksisterende sekundær belysning fra bygninger, tilstødende vejarealer og byrum. Stemningsgivende belysning benyttes som sekundære lyskilder, for at undgå lysgener.

BYRUMSPRINCIPPER FOR FORBINDELSER

Tilgodese bløde trafikanter

Intuitive forløb

Kantzoner og nicher

For at forbinde Hørgården bedre med de omkringliggende boligkvarterer, må rammerne understøtte flere strømninger af bløde trafikanter på tværs af skel. Det skal være nemt for cyklister og gående at navigere i byrummene. Det sikres med et tydeligt hierarki i infrastrukturen, som prioriterer flydende bevægelser.

Målet med opgraderingen af de udpegede cykel- og gangforbindelsers rumlige kvaliteter, er at skabe incitament for at vælge dem.

Forbindelserne overskrider grænser mellem byrum, bebyggelser og kvarterer. Den rumlige orientering styrkes via skiltning, pejlemærker og differentiering i flader.

Nærværende byrumsprincipper samt ovenstående byrumsprincipper for tryghed og beplantninger er styrende for den arkitektoniske udvikling af forbindelserne.

Tilgodese bløde trafikanter

Forbindelser skal opleves logiske, sammenhængende og trygge at færdes i. Punkteringer i forbindelserne 'lappes' med visuelle og trafiksikre arkitektoniske greb, som understøtter det rumlige forløb. Oplevelsen af progression skabes gennem variation i sanseindtryk, beplantninger, opholdsformer og aktivitetsmuligheder.

Forbindelserne skal være levende med forskellige rumlige kvaliteter, hvor nicher og kantzoner udfolder sig med varierende skala. De arkitektoniske løsninger inddrager både horisontale og vertikale flader, vegetation og vandelementer.

Intuitive forløb

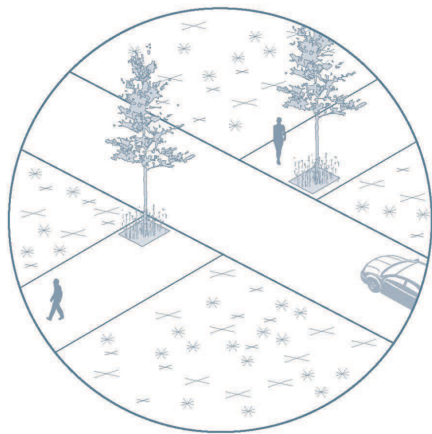
Forbindelserne skal føre cyklister og gående gelinde rundt i byen. Der skabes retning i forbindelserne ved brug af landskabelige pejlemærker som beplantninger, belægninger, møblering og belysning.

Subtile, men tydelige, arealdisponeringer sikrer helhed mellem forbindelsens forskellige rum. Gentagelser i elementer, strukturer og rytme understøtter det rumlige forløb.

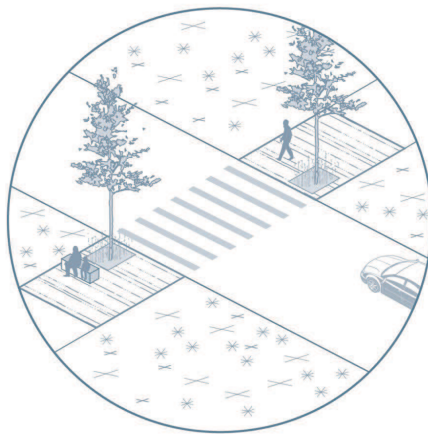
Kantzoner og nicher

Lad gaderummene udfolde sig med rum til naboskab og hverdagens gøremål, som f.eks. cykellapning og trappestensalg. Beboerne inviteres ud af boligerne, så de bliver aktive i bylivet og oplevelsen af tryghed øges. Kantzoner og nicher tilfører stemning, ophold og plads til små aktiviteter for de lokale, samtidig bidrager de med liv langs forbindelserne.

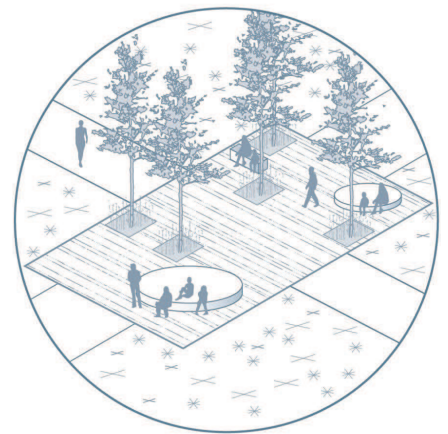
BYRUMSPRINCIPPER FOR KOBLINGER

Small

Medium

Large

Forbindelserne mellem Hørgården og omgivelserne sikrer, at cyklister og gående kan færdes i sammenhængende forløb. For at styrke forbindelsernes forløb, kobles de sammen de steder hvor de i dag er brudte.

Koblingerne er inddelt i tre skalaer; small, medium og large, hvilket repræsenterer omfanget af de arkitektoniske og funktionelle greb, de hver især rummer.

Nærværende byrumsprincipper samt ovenstående byrumsprincipper for tryghed og beplantninger er styrende for den arkitektoniske udvikling af koblingerne.

Small

Når forbindelser krydser stier og mindre veje, skabes koblingen med placeringen af landskabelige pejlemærker, som f.eks. beplantning, møblering eller skiltning.

Elementerne styrker forbindelsen på tværs af krydsningen, via enten form- og/eller stemningsmæssig sammenhæng.

Placering, skala og materialitet styrker den rumlige formidling af forløbet, mellem de to sider af krydsningen.

Medium

I mødet med større veje etableres en kobling med

placering af landskabelige og arkitektoniske elementer, der skaber sammenhæng på tværs af krydsningen.

Belægningsfelter skaber opmærksomhed på, at forbindelsen fortsætter på den anden side af vejen. Selve krydsningen håndteres med en helle, et fodgænger- eller opmærksomhedsfelt.

Large

I krydsninger mellem to eller flere forbindelser, etableres byrum. Det kan enten være i form af en pause på vejen, eller et veldefineret areal med mulighed for længere ophold og aktivitet.

Byrum defineres tydeligt gennem bearbejdnings af fladen, rumskabende beplantning og møblering. Den rumlige disponering understøtter de krydsende forbindelsers forløb.

Ophold, aktiviteter og rumlig disponering tilgodeser varierende behov, men ikke alle på samme sted. Det enkelte byrum indtænkes i konteksten, så der sikres steder, der henvender sig til forskellige brugergrupper.